

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg håber meget, at afstemningen i dag vil blive slutningen på begyndelsen til et øget fokus på undervisningsmiljø for elever og studerende.

Det, som er det virkelig store arbejde, ligger foran vores ledelser, det ligger foran eleverne, det ligger foran de studerende, nemlig at engagere sig konkret i at lave en systematisk vurdering af, hvordan undervisningsmiljøet rent faktisk er. Det gælder det fysiske, men det gælder især det psykiske.

Med det her lovforslag bør der være et afsæt til at arbejde systematisk forebyggende også i forhold til mobning, som jo faktisk rider en række af vores folkeskoler som en mare, og som er en meget væsentlig dårlig faktor i forhold til det psykiske undervisningsmiljø.

Jeg håber, at vi, når vi vender tilbage med en evaluering af lovgivningen over for Folketinget, som det er redegjort for i bemærkningerne, også vil kunne inddrage erfaringer fra forskellige måder at organisere det på henholdsvis i selvfølgelig folkeskolen, ungdomsuddannelserne og på de videregående uddannelser, hvor de studerende naturligvis organiserer sig på en anden måde, end de ellers gør.

Jeg tror, vi kommer til at vende tilbage til det, men jeg håber også, vi vil vende tilbage til det på baggrund af positive erfaringer fra det afsæt, som den her lovgivning giver.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 60 stemmer (S, SF, CD, RV, EL og KRF) mod 35 (V, DF, Mogens Andreassen (UP) og Frank Dahlgaard (UP)); 9 (KF) stemte hverken for eller imod.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af aftale om gennemførelse af bestemmelserne i De Forenede Nationers Havretskonvention af 10. december 1982 vedrørende bevarelse og forvaltning af fælles fiskebestande og stærkt vandrende fiskebestande.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 4/10 2000. Første behandling 2/11 2000. Betænkning 20/2 2001).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 105 stemmer.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 27:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Hvad kan ministrene oplyse om indholdet i det svenske EU-formandskabs program samt om den danske regerings prioriteter under det svenske formandskab?«

Af Claus Larsen-Jensen (S), Charlotte Antonsen (V), Lene Espersen (KF), Anne Bastrup (SF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Susanne Clemensen (CD), Elisabeth Arnold (RV), Keld Albrechtsen (EL), Jann Sjørnsen (KRF), Kim Behnke (FRI) og Frank Dahlgaard (UP).

(Forespørgslen anmeldt 9/1 2001. Fremme af forespørgslen vedtaget 17/1 2001).

Begrundelse

Claus Larsen-Jensen (S):

Når alle partier i Folketinget har tilsluttet sig, at vi skal have en forespørgselsdebat om det svenske EU-formandskabs program for deres formandskabsperiode for første halvår af 2001, så er det et resultat af et fælles ønske blandt de politiske partier om at flytte flere af de europapolitiske diskussioner ind i Folketingssalen og i det offentlige rum, så befolkningen kan følge debatten tættere.

Fem ting er styrende i EU-samarbejdet: Rådets beslutninger, Europa-Kommissionens program, EU-formandskabslandenes halvårslige formandsprogrammer, de nationale parlamenters engagement og initiativ og den folkelige debat om fremtidens Europa. Det hænger tæt sammen. Alle partier i Europaudvalget og i Folketinget ønsker øget åbenhed, folkelig debat, og derfor skal flere debatter rykkes ud i det åbne rum.

Med denne forespørgselsdebat lægger vi fremover op til, at de halvårslige formandskabsprogrammer bliver genstand for forespørgselsdebatter i Folketinget frem for blot at være en debat i Europaudvalget. Vi forventer samtidig, at der i kølvandet på Europaudvalgets debat og forespørgselsdebatten i Folketinget også sker en behandling af de enkelte politikområder i forhold til fagudvalgene, så disse spørgsmål kan integreres mere i indenrigspolitiske spørgsmål. Vi lægger også op til en større folkelig debat om fremtidens Europa.

I dag drejer debatten sig dog alene om det svenske EU-formandskabs program og Folketingets holdninger til de svenske prioriteringer. Resultatet af svenskernes formandskab er imidlertid af afgørende betydning også for de vilkår, Danmark vil have, når vi får EU-formandskabet i andet halvår af 2002.

Vi ser frem til en god debat.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Det er nu ikke nogen dårlig fornemmelse at være kommet i gang med også at diskutere det europæiske samarbejde. Det er jo et stykke tid siden, og derfor er jeg glad for, at vi i dag skal forholde os til det svenske formandskabs arbejde – hvis ellers hr. Knud Erik Hansen vil tillade det.

Sagen er jo den, at Sverige overtog EU-formandskabet den 1. januar i år. Sverige blev medlem af EU i 1995, og nu er det altså blevet deres tur til at prøve kræfter med den store udfordring, som det jo vitterlig er at være formandsland for det europæiske samarbejde.

Jeg synes, at det svenske formandskab har valgt tre ambitiøse overskrifter for deres arbejde: udvidelsen, beskæftigelsen og miljøet.

Vi ved også, at svenskerne har andre temaer på paletten, bl.a. øget ligestilling mellem mænd og kvinder, som jo er en meget vigtig sag for den danske regering, forbedring af forbrugerbeskyttelsen, modernisering af EU's arbejde, åbenhed og gennemsigtighed og sidst, men ikke mindst samarbejdet i forhold til Rusland.

Set med danske øjne synes jeg, at der er en god sammenhæng i de svenske prioriteter. Det er jo alle sammen felter, som har stor, stor betydning for de europæiske nationers fremtid, og som i virkeligheden kan samles under to overskrifter: solidaritet og modernisering.

Der er ikke tvivl om, at den danske og den svenske ambition er fælles. Vi ønsker at gøre en stærk indsats for de europæiske og nordiske velfærdssamfunds evne til at klare de store nye udfordringer, vi står over for her i det 21. århundrede. Vi ønsker at være aktive med hensyn til at formulere effektive, fungerbare svar på globaliseringsens udfordringer, samtidig med at vi holder fast i det solidariske samfund.

Det siger sig selv, at en meget stor del af denne indsats kommer til at foregå i de enkelte lande, men det siger også sig selv, at vi gennem det europæiske samarbejde kan forstærke alt det, vi tror på, alt det, vi kæmper for. Netop ved at bruge den europæiske region som afsæt ved at gøre vores indflydelse gældende i det globale perspektiv har vi en chance for både at finde fælles løsninger på problemer, vi ikke kan klare hver for sig, og også at finde fælles aftryk i den globale verdens bestræbelser.

Jeg kan derfor sige, at det svenske formandskabs prioriteter ligger uhyre tæt op ad de danske EU-prioriteter. Det er den chance, vi skal vide at udnytte og bruge, ikke mindst med henblik på det formandskab, der jo snart kommer for Danmarks vedkommende – allerede i andet halvår af næste år, 2002.

Lad mig prøve at uddybe med et par kommentarer til de hovedtemaer, som man fra svensk side har lagt vægt på. Først EU's udvidelse:

Der er ingen tvivl om, at vi med Nicetraktaten står med udvidelsestraktaten. Nicetraktaten er selve adgangsbilletten for udvidelsen af EU. Nu har vi gjort vores hjemmearbejde i EU. Når traktaten så er godkendt af alle landene, der er medlem af EU for tiden, så er vi klar til at modtage de første nye lande fra Øst- og Centraleuropa.

Og det er ikke alene et spørgsmål om ord. Vi kan se, at Kommissionens seneste rapport om de fremskridt, landene har gjort fra november i år, viser, at landene rent faktisk tager nogle store skridt fremad i de her år. Ingen af landene opfylder endnu alle kravene og alle kriterierne. De står foran det sidste seje træk, men enormt store fremskridt er der gjort.

Det er det svenske formandskabs erklærede målsætning at få færdiggjort forhandlingerne om så mange områder som overhovedet muligt. Man tager derfor fat over en bred front. Det betyder også, at vi kommer til at drøfte nogle af de vanskeligste kapitler i traktaten i det næste halve års tid.

Jeg føler en stor pligt til, at vi fra dansk side støtter det svenske formandskab så offensivt, vi overhovedet kan det, og vi kan gøre det ad to veje.

For det første: Vi skal fortsætte med at give teknisk og finansiel støtte til ansøgerlandene i deres indsats for at tilpasse sig EU's arbejde.

For det andet: Vi skal støtte svenskerne for at få tilvejebragt resultatorienterede forhandlingsrum, som giver basis for nye fremskridt. Tiden er ikke til de store politiske programmerklæringer, tiden er til et konkret, praktisk stykke politisk arbejde.

Og så er der Kommissionens rapport, som blev fremlagt i november – ambitiøs, men realistisk, en arbejdsplan for udvidelsesforhandlingernes videre forløb. Kommissionen mener, at det er muligt at gøre forhandlingerne færdige med de bedste ansøgerlande i løbet af år 2002. Og med »de bedste« mener jeg naturligvis de bedst forberedte.

Her ser jeg en spændende sammenhæng mellem det tidspunkt, hvorfra alting begyndte i udvidelsesprocessen, nemlig det danske formandskab i forsommeren 1993, og så det danske formandskab i efteråret 2002. Hvis det her projekt lykkes os, så tegner der sig et billede af, at udvidelsesprocessen og forhandlinger derom kan nå deres afgørende gennembrud fra København til København, fra forsommeren 1993 til efteråret 2002, en tiårig fuldstændig afgørende periode i

europæisk og international historie og i dansk udenrigspolitik.

Den anden svenske hovedprioritet, som vi er helt enige i, er beskæftigelsen. Her spiller det kommende EU-topmøde i Stockholm i næste måned en fuldstændig central rolle. Det er vigtigt gennem vores økonomiske samarbejde at fastholde den stabile fremgang, som er en vigtig del af samarbejdet.

Og jeg skal også minde Folketinget om, at ved Lissabontopmødet i marts måned sidste år satte EU sig nye strategiske mål inden for de næste 10 år. Vi sagde dengang i Lissabon, at vi vil blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar vækst med flere og bedre job og større social samhørighed. Et område, sagde vi, hvor den aktive velfærdsstat i hvert af vore lande er selve grundlaget. Vi har ikke sagt det så tydeligt før, og nu gælder det om at få fulgt det tydeligt op.

Det, der også er det gode ved Lissabontopmødet, og som er den klarhed i opgaverne, vi i virkeligheden får, er, at man taler om den nye åbne koordinationsmetode. Det vil sige en metode, hvor vi opstiller nogle fælles mål, men hvor vi i meget, meget vid udstrækning lader det være op til det enkelte land at nå de mål, vi har opstillet. Vi udveksler gode og dårlige erfaringer, og de værktøjer, vi så tager i brug til at nå vores mål, er i høj, høj grad op til hvert enkelt land.

Det er første gang i Stockholm, at stats- og regeringscheferne får mulighed for at følge op på Lissabonprocessen, og jeg mener, at det er et usædvanlig velegnet tidspunkt, og vi har et godt grundlag for at være en aktiv partner i diskussionen. På det grundlag har jeg også allerede sendt et brev af sted til statsminister Göran Persson om det danske bidrag til Stockholmtopmødet.

For mig er uddannelse, uddannelse og atter uddannelse af vores medarbejdere og lønmodtagere i vore lande et helt centralt svar på den demografiske udfordring. Her har vi i Danmark nogle gode erfaringer, og vi ved jo også af det reformarbejde, vi har været igennem, at livslang læring er et omdrejningspunkt i den fornyelse, som er på vej.

Et andet centralt omdrejningspunkt ved Stockholmmødet er den moderne teknologiske muligheder. Det er helt specielt den stigende globalisering og svaret derpå, der trænger sig forrest. Derfor pegede vi også, stats- og regeringscheferne ved Lissabontopmødet, på en

række IT-initiativer, der jo er en vigtig del af at udruste os til fremtiden. Jeg nævner i mit brev til Göran Persson, bl.a. hvor vigtigt det er at få opbygget IT-kompetence på arbejdsmarkedet ikke mindst i efter- og videregående uddannelse af lønmodtagerne.

Göran Persson har lagt op til, at vi på Stockholmtopmødet også skal drøfte bioteknologien. Bioteknologi er jo en af de nye teknologier, der har stor, stor betydning for samfundsudviklingen i de kommende år, et område, som vi også i Danmark har overordentlig megen kompetence inden for. Jeg er ikke i tvivl om, at det bliver en betydelig potentiel vækstfaktor, men jeg føler, at det samtidig er utrolig vigtigt at få understreget, at den bioteknologiske udvikling må gå hånd i hånd med etiske og værdimæssige principper.

Der vil være en række andre punkter, vi kommer ind på, men dette er de centrale temaer på beskæftigelsesfeltet.

Et tredje og sidste hovedpunkt er miljøet. Også her er Sverige og Danmark aldeles enige om betydningen af, at EU går i front. Miljøet bliver en hovedoverskrift for det andet topmøde under svensk formandskab i Gøteborg i juni måned i år.

Her står det helt centralt at fortsætte arbejdet med at få integreret miljøet i de andre politik-områder. Bæredygtighedshensynet skal være en fast del af det enkelte politiske samarbejdsområde. Også det er en dansk prioritet. Vi har faktisk arbejdet meget offensivt med det, ikke mindst her i Folketinget og i Folketingets Miljøudvalg i et ganske langt rum af tid.

I samme tilknytning skal jeg også nævne den svenske indsats for at få fremmet det internationale klimasamarbejde samt arbejdet med at få enighed om en ny kemikaliestrategi, som naturligvis skal have maksimal dansk støtte.

Så ligger der oven i de tre temaer: udvidelsen, beskæftigelsen og miljøet, en række andre deltemaer. Lad mig blot bekræfte det, jeg nævnte indledningsvis: ligestillingstemaet, forbrugerbeskyttelsen, moderniseringen af EU's arbejde, åbenhed og gennemsigtighed samt Ruslands-samarbejde.

På alle disse punkter er det min klare forventning, at vi får et godt og konstruktivt samarbejde med vores svenske venner. Ligestillingen mellem mænd og kvinder og forbedring af forbrugerbeskyttelsen er jo kendte danske prioriteter. En svensk indsats for at få fremmet disse emner byder vi velkommen.

EU's forhold til Rusland er også af central betydning. Med udgangspunkt i den fælles strategiske satses Sverige især på at styrke den politiske og økonomiske dialog, styrke det civile samfund i Rusland, bekæmpe organiseret kriminalitet, sikre miljøet, fremme nedrustningen og ikke-spredningen samt støtte Ruslands bestræbelser i forhold til WTO.

Der er tale om et spændende og et ambitiøst program og et rigtigt program, synes jeg. Det understreges ikke mindst af, at præsident Putin nu har meddelt, at han har accepteret en invitation til Det Europæiske Råds møde i Stockholm i marts måned i år.

Og så vil jeg gerne som et sidste punkt fremhæve det svenske formandskabs målsætning om at modernisere EU's arbejde og gøre det mere åbent og gennemsigtigt.

Regeringen deler helt den svenske ambition. Kun ved et målrettet arbejde på disse områder kan vi gøre EU i stand til at leve op til de behov og krav, som befolkningerne naturligvis forventer af os.

Ikke mindst på åbenhedens områder har svenskerne kæmpet en brav kamp og fortsætter på beundringsværdig facon dermed. Jeg vil gerne fremhæve det, fordi det ligger på linje med vores prioritet. For mig drejer åbenhed sig ikke mindst om reel åbenhed. Vanskelige procedurer og svært tilgængelige dokumenter kan være en lige så stor forhindring for adgang til information som formelle regler om aktindsigt. Det har det svenske formandskab indset.

Svenskerne har derfor lagt betydelig vægt på at sikre en nem adgang til relativt let tilgængelig information om EU under deres formandskab, bl.a. via Internettet.

Må jeg slutte med at sige, at debatten om EU's fremtid, den såkaldte dagsorden efter Nice, er en anden meget vigtig brik i indsatsen for at modernisere det europæiske samarbejde. Det svenske formandskab og den kommende belgiske ledelse har fået den meget vigtige opgave at igangsætte den debat, vi nu skal tage hul på.

Debattens pejlemærker skal ifølge Nicekonklusionerne bl.a. omfatte muligheden for at fastlægge en mere præcis arbejdsdeling mellem EU og medlemsstaterne, der tager hensyn til nærhedsprincippet, fremtiden for EU's charter om grundlæggende rettigheder, en forenkling af traktaterne, de nationale parlamenters rolle.

Nu tager vi hul på debatten, og jeg ser frem til, at Danmark bliver en aktiv partner i den debat.

Svenskerne har lagt enorme kræfter i forberedelsen af deres formandskab. Vi taler af erfaring, for vi ved godt, at det forholder sig sådan, næsten som med et isbjerg: 10 pct. af isbjerget er synligt, de resterende 90 pct. er skjult under vandoverfladen. 10 pct. af det aktive EU-formandskab er de mere synlige begivenheder: ministermøderne, topmøderne osv., men de 90 pct. er det hårde slid med de mange sager, der til sammen tegner det daglige maskineri, som formandskabet også har arbejdet for.

Det er ved at gå ind og påvirke de mange sager i det daglige, indflydelsen ligger.

Jeg synes, det svenske formandskab er kommet godt fra start.

Forhandling

Claus Larsen-Jensen (S):

Tak til statsministeren.

Med vedtagelsen af Nicetraktaten er EU klar til at skabe et helt Europa, og hermed er Amsterdamtraktaten gjort helt færdig.

Udvidelsen er en kraftanstrengelse for EU i de kommende år. Herudover har EU-landene i fællesskab en lang række store, fælles vedtagne mål, som jo skal gennemføres i praksis.

Det præger naturligvis stærkt det svenske formandskabs program. Svenskernes førstprioriteringer med den såkaldte 3E-strategi: Enlargement, Employment og Environment, eller på dansk: udvidelse, beskæftigelse og miljø, har Socialdemokratiets fulde opbakning.

Udvidelsen har topprioritet, for år 2003 skal udvidelsen kunne begynde efter københavnerkriterierne, sådan at vi, når vi har formandskabet i år 2002, forhåbentlig også kan færdiggøre overgangsftaler, så vi kan påbegynde en udvidelse umiddelbart efter.

Det er derfor også vigtigt, at Sverige forbereder denne platform for Danmark, blandt andet ved at styrke den nordlige dimension, Østersø-samarbejdet, forberedelsen af de baltiske lande og Polen til EU-medlemskabet. EU-udvidelsen har højeste prioritet for Sverige, men også for Danmark.

Samarbejdet mellem EU og Rusland er derfor også meget vigtigt, ikke mindst i vores del af Europa med naboskabet til Rusland i Skt. Petersborg og Kaliningrad, snart omkranset af EU-lande; men også af hensyn til vores fælles sikkerhed og integrationen af Rusland i verdensøkonomien, samt i det regionale samarbej-

de rundt Østersøen, den nukleare sikkerhed, havmiljøet og det øvrige miljø i vores region er det vigtigt med et godt samarbejde. Det vil kunne bidrage til, at Østersøregionen kan blive en af Europas og verdens blomstrende vækstregioner.

Et styrket samarbejde i kampen mod den organiserede kriminalitet, menneskehandelen, smuglinger, og om at udvikle en fælles asylpolitik og et samarbejde på det retlige område kan og skal øge trygheden og sikkerheden i og for landenes befolkninger. Det er af stor betydning såvel generelt i Europa som i forhold til vores del af Europa.

Strategien for fuld beskæftigelse, økonomisk vækst og social samhørighed, at gøre EU til frontløber i den nye økonomi, så hele Europas befolkning kan sikres høj velstand og velfærd i fremtiden, har vores fulde opbakning. Nu skal resultaterne vises i praksis gennem EU-landenes koordinerede initiativer.

Miljøhensyn inden for alle samarbejdsområder har vores fulde tilslutning. Det samme har strategien for langsigtet at gøre udviklingen i EU økologisk, økonomisk og socialt bæredygtig. Et miljøhandlingsprogram, klimainitiativerne, indsatsen mod kemikalier, der påvirker menneskers sundhed og miljøet, og at bruge EU som fælles platform til at styrke det internationale miljøsamarbejde er gode initiativer.

De øvrige svenske prioriteringer i arbejdsprogrammet har ligeledes vores fulde opbakning: ligestillingsindsatsen og bedre fødevarer-sikkerhed; at vi kan løse dette i fællesskab er godt.

Også indsatsen for at styrke EU's rolle globalt, udenrigsmæssigt, for at sætte en ny global dagsorden og give globaliseringen et menneskeligt og demokratisk ansigt er noget, som vi tillægger ganske stor betydning.

Det svenske formandskabs mål om at styrke åbenheden, offentligheden, gennemsigtigheden i alle EU-beslutninger og forvaltning, herunder også af økonomiske midler, har vores fulde opbakning. Det skal være med til at vise vejen til, at EU kan udvikle sig stadig mere efter de demokratiske og åbne principper, som kendetegner de nordiske landes folkestyre, folkelige deltagelse og offentlige forvaltnings måde at fungere på.

Vi håber, at svenskerne får godt hul på dette område, og vi foreslår, at det skal være et område, der også skal følges aktivt op under det danske EU-formandskab.

Der skal vises en ny vej for Europa, hvor også de europapolitiske spørgsmål er stærkt forankret demokratisk i landene og i deres befolkninger. Med et svensk og et dansk formandskab med så kort afstand imellem i EU skal vi værdi- og kvalitetsmæssigt i praksis forsøge at bane vejen for et mere folkeligt Europa, som mennesker kan identificere sig med, og som vi alle sammen bedre kan lide med et dansk og et nordisk udgangspunkt.

Fremtidens Europa skal præges stærkt i de kommende år, ikke ved, at vi bare reagerer på andres forslag, men ved, at vi aktivt går ind og også stiller forslag til indretningen.

Afslutningsvis skal jeg derfor give fuld tilslutning til det svenske formandskabs hovedprioriteter som værende i god tråd med Danmarks interesser i EU, og jeg skal på vegne af følgende partier stille et forslag til vedtagelse.

På vegne af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Venstre, Centrum-Demokraterne, Kristeligt Folkeparti og Socialistisk Folkeparti skal jeg stille følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer med tilfredshed, at der er overensstemmelse mellem det svenske EU-formandskabs hovedprioriteter: udvidelsen, beskæftigelsen og miljøet, og de danske europapolitiske interesser.

Folketinget opfordrer regeringen til at støtte det svenske formandskab i arbejdet med at gennemføre programets hovedprioriteter og øvrige elementer.

Udvidelsen skal være i centrum for det svenske formandskab, så forhandlingerne kan afsluttes for så mange lande som muligt ved udgangen af 2002, og udvidelsen igangsættes herefter.

Der skal som led heri lægges særlig vægt på at styrke udviklingen i den nordlige dimension og samarbejdet i Østersøregionen, herunder at fremme de baltiske landes og Polens forberedelse til EU-medlemskab samt at fremme samarbejdet med Rusland og andre SNG-lande.

Herudover skal der lægges stor vægt på at styrke indsatsen for beskæftigelsen og miljøet, forbrugersyn, åbenhed, offentlighed, menneskerettigheder og den fælles asylpolitik med udgangspunkt i Tampere-mødet.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 58)

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):
Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Som forespørgslen er formuleret af så at sige os alle sammen, og som hr. Claus Larsen-Jensens ordførerindlæg lægger op til, kan det her jo blive sådan en debat med »alt godt fra havet«, hvor vi selvfølgelig også kan tage en dyst på de almindelige skillelinjer, der er.

Jeg synes, det kunne være mere interessant, hvis vi bruger debatten på at få diskuteret nogle konkrete ting og høre partiernes holdninger til det.

Det, jeg gerne vil høre hr. Claus Larsen-Jensens holdning til, er spørgsmålet om åbenhed. For uanset de uenigheder, der måtte være, så må vi jo være enige om, at en grundlæggende forudsætning for at have det rigtige grundlag at diskutere tingene på, er, at der er maksimal åbenhed i EU-systemet og dermed også i landene, der beskæftiger sig med EU-forhold, så vi kan få, jeg havde nær sagt alt på bordet.

Der har svenskerne nogle regler om åbenhed, som går langt videre end det, EU-reglerne gør i dag, også videre end de trods alt forbedrede regler, som Kommissionen har foreslået. Der vil jeg gerne spørge Socialdemokratiets ordfører, om vi kan få et tilsagn i dag om, at Socialdemokratiet vil støtte bl.a. Dansk Folkeparti i kampen for, at de kommende EU-regler skal lægge sig så tæt op ad de svenske åbenhedsregler som overhovedet muligt, og at de under ingen omstændigheder, som et minimum, må knægte det enkelte lands ret til at definere en større grad af åbenhed end det, de nye EU-regler måtte lægge op til.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg havde jo håbet på, at der kom et eller andet konkret. Men jeg kan forstå, at de borgerlige partier, regeringspartierne og SF har forbrødret sig i en konkurrence om at skrive pæne ord uden betydning på et stykke papir. Det er ikke meget interessant.

Så hører vi, at nu handler det om, at man skal give globaliseringen et menneskeligt ansigt. Jeg vil godt spørge hr. Claus Larsen-Jensen, om det svenske formandskabs krav om konkrete yderligere liberaliseringer af verdenshandelen er glo-

balisering med et menneskeligt ansigt. Det er jeg bange for at det ikke er. Det er mere kapitalisme uden demokratisk kontrol.

Man vil også liberalisere transportmarkedet, telemarkedet og energimarkedet. Det handler f.eks. om udlicitering af Århus Sporveje osv. Er det også globalisering med et menneskeligt ansigt? Jeg synes, der har været rig lejlighed til, at statsministeren og hr. Claus Larsen-Jensen havde taget en konkret debat om de ting, der skjuler sig bag medaljens forside, for den har nemlig en særdeles dystre bagside, nemlig alle disse afreguleringer, som det svenske formandskab kører med liberalisering og privatisering helt fra den globale WTO og ned til det konkrete med tvangsudlicitering af Århus Sporveje.

Derfor må jeg sige, som statsministeren mange gange har sagt: Det kunne godt have været gjort lidt bedre. Og jeg vil godt spørge hr. Claus Larsen-Jensen: Hvorfor forholder man sig ikke til det konkrete, brutale indhold i det svenske formandskabs program?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt bede hr. Claus Larsen-Jensen om at fortælle de to foregående spillere, at det, der er det centrale i denne vedtagelse, er hovedprioriteringerne hos det svenske formandskab. Det er dem og dem alene og ikke de tilfældige 27 sider, der er en forlængelse af de ting, det svenske formandskab er nødsaget til at fedte rundt med.

Sagen er jo den, at hverken Dansk Folkeparti eller Enhedslisten ønsker det, der er det helt centrale og det svenske formandskabs hovedprojekt i det næste år: udvidelsen, udvidelsen og udvidelsen og intet andet end udvidelsen plus det, der i øvrigt er karakteristisk for svenskerne, herunder bl.a. åbenheden.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil først sige til hr. Kristian Thulesen Dahl: Socialdemokratiet går meget gerne ind i en diskussion om offentligheds- og åbenhedsprincipper, meget gerne. Men jeg vil ikke svare detaljeret, for jeg har ikke detaljerne i de svenske regler på de områder helt præsent.

Jeg skal også lige gøre opmærksom på, at vi jo faktisk har aftalt i Europaudvalget, at vi holder en offentlig høring om offentlighed, åbenhed og den slags ting i den nærmeste fremtid for at diskutere, hvordan og hvorledes vi kan gøre det. Vi er midt i en proces her i Folketinget om, hvor-

dan vi kan styrke vores egen åbenhed over for offentligheden, og det er, havde jeg nær sagt, en flerbenet strategi, både over for EU-systemet og på hjemmefronten.

Til hr. Keld Albrechtsen skal jeg sige, at problemet for hr. Keld Albrechtsen er jo i virkeligheden, at det, vi andre prøver at slås for, er nogle spilleregler på globalt plan, som ikke bare overlader alt i EU til markedet, altså ligesom vi har gjort og gør herhjemme hos os selv. Det er sådan set det, slagsmålet egentlig handler om, og derfor ser vi ikke alle de spøgelse, hr. Keld Albrechtsen ser på det felt.

Til fru Anne Baastrup vil jeg sige: Jeg er enig i, at svenskernes hovedprioritering af udvidelsen, beskæftigelsen og miljøet er det centrale i programmet. Men det ændrer jo ikke ved, at alt det andet i EU-samarbejdet – de løbende forretninger, som jeg vil kalde det, der jo er en opsamling af, hvad der er i gang i EU – kan være nok så væsentligt som led i den samlede opgave.

Så synes jeg i øvrigt, som jeg også fremhævede i min ordførertale, at svenskernes indsats for åbenheden og hele den nordiske tilgang på dette område er af ganske væsentlig betydning. Men med alt det, der i forvejen er på dagsordenen i EU, er det jo begrænset, hvor meget plads der er til, at svenskerne kan sige: Her vil vi gerne markant ændre hele udviklingen i EU-samarbejdet. Men de gør en række forsøg, og så prøver de at opfylde nogle af de hovedmålsætninger, vi også har fra dansk side.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Som jeg har forstået svenskernes bestræbelser, går de dels ud på at få forbedret det forslag, Kommissionen har fremlagt om åbenhed, markant og dels – og det er nok noget helt særligt – at bevare de enkelte landes ret til at vurdere, om man ønsker at gå videre med åbenhed end efter EU-reglerne.

Vi kan jo sagtens tage en debat, hvor de sædvanlige skillelinjer kommer frem. Vi er bekymrede over omkostningerne ved udvidelsen, mens hr. Claus Larsen-Jensen synes, det ikke kan gå stærkt nok, osv. Det kan vi jo godt diskutere. Men jeg tror, vi herinde efterhånden kender hinandens holdninger til det, og derfor er det afgørende for os at rejse denne debat om åbenheden.

Det er grundlæggende for den videre debat om det, vi er uenige om, at tingene er på bordet, at tingene er synlige, og at der er adgang til det,

der arbejdes med. Men det er bare vores fornemmelse, at svenskerne udkæmper en helt særlig kamp for at få større åbenhed end det, Kommission har foreslået, og her er det vigtigt at vide, at der ikke er tvivl om, at den danske regering står ved siden af svenskerne i det spørgsmål og arbejder lige så kraftigt, som svenskerne gør. Men vi er ikke helt overbevist om, at det er tilfældet, og det er derfor, vi ønsker at rejse det som et emne under debatten her i dag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu siger hr. Claus Larsen-Jensen, at man ikke bare skal overlade det hele til markedet. Nej, men det er faktisk, hvad det svenske formandskabs program går ud på.

Nu er det jo ofte sådan, at djævelen ligger i detaljen, og derfor skal man læse det program omhyggeligt. Men så kan man altså også se, at WTO skal i gang med konkrete liberaliseringer; de store selskabers patentrettigheder skal beskyttes, så ulandene f.eks. ikke kan få billig medicin; energi-, tele- og transportmarkederne skal dereguleres, som det hedder med en EU-omskrivning af privatisering, og man skal fjerne hindringer for tjenester. Det betyder liberalisering af tjenesteydelser, og det betyder privatisering af den offentlige sektor osv.

Hvis man gennemgår de helt centrale og tunge afsnit i programmet og sammenholder det med, at statsministeren sagde, at 90 pct. af arbejdet er det tunge daglige slæb, handler det lige nøjagtig om disse liberaliseringer af det indre marked. Derfor skal man ikke som hr. Claus Larsen-Jensen komme og sige, at det handler om at forhindre, at alting bliver overladt til markedet. Det er nemlig lige nøjagtig, hvad det svenske formandskabs program er gennemsyret af, og derfor vil jeg godt spørge hr. Claus Larsen-Jensen: Hvorfor er det overhovedet ikke omtalt i det forslag til vedtagelse, som det store flertal i Folketinget har fremsat?

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for at gå konstruktivt ind i debatten og ikke bare kaste mudder, men pege på diskussionen om offentlighed:

Jeg synes, det er fair nok at sige, at det, vi slås for, er den nordiske tradition for åbenhed, of-

fentlighed og tilgængelighed. Alt det er i virkeligheden nordiske værdier, og vi er ganske overbevist om, at hvis ikke vi i andet internationalt samarbejde, herunder også EU-samarbejdet, tilvejebringer noget tilsvarende, overvinder vi ikke den barriere af skepsis, der forståeligt nok er i befolkningerne over for det pågældende område. Derfor går vi gerne aktivt og konstruktivt ind i debatten om det, men jeg vil ikke gå i detaljer her. Jeg synes, vi skal tage en senere debat, både ved en høring og også gerne her i forsamlingen, ikke kun om det konkrete EU-forslag, men også om yderligere spørgsmål.

Så til hr. Keld Albrechtsen: Problemet er, at uanset hvad jeg siger heroppefra, er problemet for hr. Keld Albrechtsen sådan set, at hr. Keld Albrechtsen overhovedet ikke bryder sig om, at markedet skal fungere. Hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten kan ikke fordrage EU og ville gerne ud af det, hvis chancen kom, og WTO er en frygtelig global tiger, der ødelægger det hele. Men jeg savner totalt noget som helst forsøg på eller nogle konkrete forslag fra hr. Keld Albrechtsen til at skabe nogle globale spilleregler, der på demokratisk basis skal sikre befolkningerne og landene indflydelse på det, der foregår. Alternativet til sådanne forsøg, hvor vi gerne ville gå længere på en række områder, er jo jungleloven eller national protektionisme, som i virkeligheden ikke er noget svar på de grænseoverskridende globale udfordringer, vi er oppe imod i dagens verden.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, selv tak.

Når jeg finder, det er vigtigt at tage åbenhedsdebatten allerede nu og ikke senere, er det jo, fordi det er i maj i år, de afgørende som skal slås i åbenhedspolitikken i EU. Vi kan læse i mediernes beskrivelse af situationen, at svenskerne kæmper en særlig kamp, og at de får lidt opbakningen fra nogle enkelte lande. Men der må ikke på nogen måde være tvivl om, hvor Danmark står i det spørgsmål, og jeg synes egentlig, det ville være befriende, hvis vi kunne bruge debatten i dag til at få slået fast, at et forhåbentlig enigt Folketing vil sende det signal af sted:

På baggrund heraf skal jeg derfor tillade mig at fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget noterer sig det svenske formandskabs fremlagte prioriteringer og anerkender partiernes forskellige holdninger hertil, opfordrer Folketinget regeringen til kraftigt at støtte Sveriges arbejde for større åbenhed i EU-systemet, så kommende EU-regler kommer så tæt på de svenske regler for åbenhed som muligt og under alle omstændigheder ikke undertrykker landenes muligheder for at have bedre åbenhedsregler, end hvad der måtte blive nye EU-regler.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 60)

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herfter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, man må altså konstatere, at både statsministeren og hr. Claus Larsen-Jensen mener, at man skal kæmpe for at give globaliseringen et menneskeligt ansigt. Men ikke desto mindre støtter de altså et svensk program, som går ud på at privatisere og liberalisere og give de store multinationale selskaber flere rettigheder.

Enhedslisten vil gerne forsøge at give denne debat noget konkret indhold, og derfor vil jeg gerne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget tager afstand fra det svenske EU-formandskabs planer om yderligere privatisering af bl.a. transport og energi, og idet Folketinget konstaterer, at såvel dette program som Nicetraktatens bestemmelser om tjenesteydelser og intellektuel ejendomsret er udtryk for en afdemokratisering af samfundet og en globalisering på de multinationale selskabers betingelser, opfordrer Folketinget regeringen til at meddele EU, at Danmark vil sige nej til forslagene om

- udlicitering af passagertransport,
- 2. jernbanepakke med yderligere udbud,
- postprivatiseringer, og
- yderligere privatiseringer af gas- og elmarkederne.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 59)

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herfter i forhandlingen.

Fru Charlotte Antonsen som ordfører.

Charlotte Antonsen (V):

For Venstre er der ingen tvivl om, at der er alt for mange socialdemokrater og andre socialister i Europa. Især er det skidt, hvis socialdemokraterne sidder i regeringerne i EU, og det gør de. Bl.a. er det jo svenske socialdemokrater, der sidder i EU's formandskab, og det har nok været medvirkende til, at det ikke er det mest ambitiøse formandskab, vi har set i EU's historie.

Alligevel lykkes det gang på gang at gennemføre nye liberale ideer i EU, fordi udgangspunktet i EU for al politik er markedsøkonomien og den frie konkurrence og afstandtagen fra statsstøtte. Det har været udgangspunktet for EU i alle årene, og det er det heldigvis stadig trods de mange socialdemokrater.

Markedsøkonomi og frihandel har alle dage været udgangspunktet. Det har også domineret den praktiske politik med fri bevægelighed, det indre marked og den fælles valuta, og nu, hvor vi tager fat på drøftelserne af EU's fremtid, er det også den liberale dagsorden, der dominerer.

Den regeringskonference, der er indkaldt til i år 2004, har foreløbig fire punkter på dagsordenen: kompetencekatalog, charter om grundrettigheder, forenkling af traktaterne og de nationale parlamenters rolle. Det er en dagsorden, der passer særdeles godt til et liberalt parti. Det er godt med klare, enkle regler, så der ikke er tvivl om, hvem der har ansvar for hvad. Borgerens kendskab til egne rettigheder er fundamentalt for den enkeltes frihed. Jo mere overskuelige, enkle og klare love og regler er, jo større sikkerhed er der for, at det enkelte menneske ikke kommer i et afhængighedsforhold til staten.

I Venstre ønsker vi frie, uafhængige borgere – ikke kun i Danmark, men i hele Europa – og derfor er EU's dagsorden for Europas fremtid også Venstres dagsorden. Vi er meget tilfredse med EU's fremtidsplaner om en ny regeringskonference og det arbejde, som det svenske formandskab i tæt samarbejde med det kommende belgiske formandskab skal fremlægge en plan for.

Det er nødvendigt at tale om EU's fremtid. Det politiske Europa ændrede sig med Murens fald for 11 år siden, og en række nye demokrati-er har længe stået på spring for at blive medlemmer af det europæiske samarbejde. Det er Ven-

stres ønske, at den første gruppe lande kan optages allerede ved udgangen af år 2002, og det er for os at se et meget vigtigt punkt i det forslag til vedtagelse, som den socialdemokratiske ordfører netop har fremlagt.

I Venstre er vi meget tilfredse med, at Nice-traktaten er kommet på plads, så vi fra EU's side er klar til at optage de første ansøgerlande. Øst-udvidelsen er uden tvivl EU's vigtigste opgave, og det er tilfredsstillende, at svenskerne også prioriterer denne opgave. Vi må nemlig huske, at vi også har nogle klare egeninteresser i, at ansøgerlandene kommer ind i varmen. Det vil bidrage til at skabe et helt og udelt Europa, så risikoen for uro og krig rykker bort, og landene bliver i takt med deres økonomiske fremgang et vigtigt marked for afsætning af danske produkter.

Et andet punkt, jeg vil fremhæve her, er beskæftigelsespolitikken, som statsministeren allerede har været inde på, den åbne koordinationsmetode. Her har svenskerne for alvor taget fat på en ny dagsorden. I EU vil man nu i stigende grad bestræbe sig på at skabe vækst og velstand for hele EU, og man gør det på den måde, at man fastsætter nogle fælles mål og så i øvrigt lader det være op til de enkelte lande at opfylde målsætningerne. Man har altså opgivet detailreguleringen, men fastholder, at der kun ved en fælles indsats kan komme gang i Europa, så vi kan komme af med den arbejdsløshed, der for længe har domineret vores del af verden.

Det er nødvendigt, at landene trækker på samme hammel, hvis vi fortsat skal gøre os økonomisk gældende over for USA, Japan og andre. Den proces er i fuld gang, og Kommissionen er kommet med udspil.

I Danmark har det til gengæld været noget ejendommeligt at konstatere, at regeringen ikke har gjort noget reelt for at drøfte de fornuftige økonomiske tanker, der opstår i EU. Her tænker jeg bl.a. på det brede spektrum af tanker vedrørende innovation, IT-uddannelse, bioteknologi og miljøvenlig teknik.

Vi hørte før, at statsministeren i sin tale fremhævede IT. Det lød nu lidt hult, når vi alle sammen kan huske, at regeringen netop her ved årsskiftet har afskaffet skattefordelene ved hjemme-pc, og derfor vil jeg gerne spørge statsministeren: Hvad er det, man fra dansk side ønsker at gøre på baggrund af de nye ideer i EU? Tager man dem alvorligt? Er problemet ikke, at regeringen som sædvanlig ikke har mod på nye initiativer? Er problemet ikke, at regeringen er kørt

fast? Eller er problemet ikke, at regeringens eneste svar på de store ændringer i befolkningssammensætningen er pinsepakken? Jeg vil gerne høre her i dag, hvilke konkrete ting man agter at gøre på baggrund af EU's udspil.

Til sidst: Et andet karakteristisk træk ved det svenske formandskabspapir er, at de emner, der er omfattet af de danske undtagelser, er placeret centralt; det er også sagt til fru Anne Baastrup. Der, hvor EU rykker, dér, hvor der sker noget i EU, er Danmark stået af, og derfor vil Venstre gerne gentage: Ud med undtagelserne, jo før, jo bedre!

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg har nu ellers forstået det sådan, at Venstre ville bruge undtagelserne til at forhindre forslag om flygtninges rettigheder og bedre regler for familiesammenføring. Men jeg forstod da også oprindeligt, at Venstres ordfører på EU-området har en anden opfattelse end Venstres formand, så der er nok lidt kaos.

Fru Charlotte Antonsen fremhævede, at programmet for det svenske formandskab ligesom alt andet, der kommer fra EU, handler om markedsliberalisering. Men når man så fra Venstres side underlægger sig en socialdemokratisk vedtagelse, hvor man ligesom forsøger ikke at snakke for meget om det, er det så udtryk for, at man fra Venstres side har godkendt regeringens dagsorden? Det faktiske forhold er jo trods alt, at det, der sker i EU, er borgerlig, liberal politik, yderligere markedsliberalisering, deregulering osv., som jeg var inde på i et indlæg, og jeg lagde mærke til, at der er en ganske betydelig enighed mellem fru Charlotte Antonsen og mig i bedømmelsen af, hvad det er, der foregår i EU. Det kunne jeg godt tænke mig at få uddybet lidt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Med hensyn til forslaget til vedtagelse, som jo også taler noget om en fælles indvandringspolitik, kunne jeg godt tænke mig at spørge Venstres ordfører, hvad Venstre egentlig mener om den sag.

Vi får jo på et senere tidspunkt en særskilt diskussion om det område og det danske forhold, og nu siger fru Charlotte Antonsen med brask og bram, at Venstre er tilhængere af, at undtagelserne skal stryges. Men jeg har forstået en udtalelse fra Venstres formand til Ritzaus Bureau på den måde, at vi skal bruge vore undta-

gelses aktivt, og at vi faktisk kan bruge netop dette forbehold til at undgå nogle regler, der muligvis er på vej i EU, og som er skadelige for Danmark.

Jeg synes, det ville være befriende at høre, at Venstre på det område er på vej til at lave sin politik om. Udtalelsen skulle ifølge Ritzaus oplysninger endda være fremsat efter vedtagelsen af et nyt udlændingespil på et folketingsgruppemøde, så der må altså være noget om det, og jeg synes, det kunne være befriende, hvis vi kunne få afklaret: Vil Venstre stadig afskaffe undtagelsen? Eller vil Venstre sammen med bl.a. Dansk Folkeparti være med til at bruge undtagelsen aktivt til at sikre de bedst mulige regler her i Danmark?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det var en rigtig »vuv-tale«: Venstre ved man, hvor man har. Alle steder, alle holdninger ligger i Venstre.

Venstre har tilsyneladende i dag sagt ja til at deltage i en vedtagelse sammen med bl.a. SF, og noget af det, der står i den vedtagelse, er de hovedprioriteringer, det svenske formandskab har beskrevet. Men hvad var det, Venstre sagde?

Venstre kom med et eller andet stort, liberalt indlæg, og jeg havde meget, meget svært ved at forstå, hvad det var i indholdet, der rent konkret havde relation til det svenske formandskab. Derudover sagde Venstre igen noget vuv: Venstre er imod statsstøtte – vuv igen! Venstre synes, det er for dårligt, man har fjernet skattefradragets retten for pc'er – vuv igen! Venstre går ind for en fælles asylpolitik – vuv igen! Venstre vil have droppet undtagelserne, osv.

Kan vi dog ikke på et eller andet tidspunkt måske få hr. Anders Fogh Rasmussen herop, så vi i det mindste kan få én, der er valgt direkte på kongressen eller ved en urafstemning, til at fortælle, hvad er det, Venstre vil, for det virker ganske besynderligt? Og vil Venstre overhovedet stemme for den vedtagelse? Ja, jeg spørger bare, for den slutter med et punkt om en fælles asylpolitik med udgangspunkt i Tamperemødet – med udgangspunkt i Tamperemødet. Er Venstres formandskabs udtalelser baggrund for det, fru Charlotte Antonsen har sagt her i dag?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

For det første kan jeg erklære mig enig med hr. Keld Albrechtsen i, at EU i meget høj grad hand-

ler om markedsliberalisering, og det gør det stadig. Det er det, der er udgangspunktet, det er også afstanden fra statsstøtte, så derfor er der en vis logik i, at Enhedslisten står uden for, og at Venstre er inden for.

Hr. Thulesen Dahl spørger om vores syn på asylpolitikken. Her vil jeg for det første sige, at det er jo et af de områder, hvor Danmark har en undtagelse, og det er stadig vigtigt for os at fremhæve – som jeg også sluttede min tale med at sige – at Venstre går ind for at afskaffe undtagelserne, jo før, jo hellere.

En af grundene til, at vi gerne vil afskaffe undtagelserne, er, at vi mener, at Danmark har indflydelse på de områder, hvor vi ikke har undtagelser, fordi vi sidder med ved bordet. Vi mener faktisk, det spiller en rolle. Jeg ved godt, at en række nejpartier og -bevægelser mener, at det er flintrende ligegyldigt, om Danmark er med eller ej, men det mener vi ikke. Vi mener, der er stribevis af eksempler på, at Danmark faktisk har spillet en rolle, og at forslag er blevet ændret på grundlag af dansk argumentation, og med hensyn til asylpolitikken er vi heller ikke i tvivl om, at Danmark ville få indflydelse på den fælles asylpolitik, og derfor ønsker vi den danske undtagelse afskaffet.

Til fru Anne Baastrup: Naturligvis taler jeg på Venstres vegne, når jeg taler her, ellers var det jo meningsløst, at jeg optrådte for Venstre. Men når jeg lagde så megen vægt på fremtiden i EU, er det faktisk i virkeligheden – også så vidt jeg har kunnet høre på fru Anne Baastrup og se af de skrivelser, der har været forud for i dag – også udtryk for optagethed af østudvidelsen. Det er klart, at der med Nicetraktaten er taget det første skridt til at lukke ansøgerlandene ind, men det er for os at se lige så klart, at der er behov for større ændringer, hvis vi ønsker et EU for hele Europa med 30-40 medlemslande. Så skal der altså større ændringer til, og det er derfor, jeg har hæftet mig ved den del af det svenske formandskabs oplæg, som jeg synes er interessant, altså ud over østudvidelsen og beskæftigelsespolitikken, som jeg også talte om.

(Kort bemærkning):

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne sige til fru Charlotte Antonsen: Jeg synes sådan set, det er lidt ærgerligt, nu vi sådan set er bredt enige om en vedtagelse om det svenske formandskab, at der skal lidt indenrigsmidler og lidt mistænkeliggørelse af regeringen ind i billedet.

Jeg synes egentlig, der gøres ganske meget. Det Digitale Danmark, investeringsplanen, indsatsen i folkeskolen, innovation i erhvervspolitikken, uddannelse osv. – der gøres meget for ikke bare at leve op til EU's målsætninger, og EU bruger rent faktisk Danmark på en lang række felter i forbindelse med hele den strategi, der er fastlagt for udviklingen. Derfor er det lidt ærgerligt, at vi skal have den diskussion i forbindelse med det svenske formandskab.

Så vil jeg lige spørge fru Charlotte Antonsen: Nu bruger man jo i Venstre ordet liberal, men er det ikke korrekt, at man faktisk godt kan være liberal i sin tilgang til mange ting i denne tilværelse uden nødvendigvis at være liberalist? Fordi man synes, at fordelene ved markedsøkonomien skal udnyttes, er det vel ikke det samme som at sige ja til et totalt markedsstyret samfund, hvis der er nogle andre hensyn, man også godt vil varetage?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er godt, vi fik slået fast, at Venstre fortsat går ind for, at de danske undtagelser skal fjernes i en fart. Men indtil Venstre måtte få flertal for det ved den folkeafstemning, som jeg stadig går ud fra, at Venstre anerkender, vi skal have for at fjerne forbeholdet – og det kan jo have lange udsigter, kan vi se af de seneste meningsmålinger om det spørgsmål – vil Venstre så sammen med os andre bruge det danske forbehold aktivt til at sikre så gode regler for den danske befolkning som overhovedet muligt, for det er i virkeligheden det, jeg læser ud af det pågældende Ritzau-telegram, jeg tidligere har citeret fra? Eller vil Venstre lægge sig tilbage på sin gamle kurs, nemlig at Danmark skal lægge sig fladt ned for de andre EU-lande og sige, at hvad de end måtte lave på det område, kopierer vi de regler?

Jeg synes, det er afgørende at få slået fast her i dag, om der er nogen ny politik på det område, eller om Venstre efter lidt siksakkurs gennem nogle uger desværre er vendt tilbage til det gamle synspunkt, nemlig at vi skal lægge os fladt ned for de andre EU-lande.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Umiddelbart kunne man jo godt få den fornemmelse, at det forslag til vedtagelse, fru Charlotte Antonsen er med til at fremsætte, indeholder en klar underkendelse af hr. Anders Fogh Rasmussen i spørgsmålet om rettigheder til asylsøgere

og reglerne for familiesammenføring. Derfor vil jeg godt spørge: Skal det, fru Charlotte Antonsen nu siger, og det, der ligger i forslaget til vedtagelse, forstås sådan, at hvis der indføres fælles EU-regler om fremrykket ret til familiesammenføring, hvis der indføres appelret for flygtninge, der søger asyl, så de kan gå til domstolene med deres sag, så vil Venstre være indstillet på, at den danske undtagelse skal ophæves og ikke gå ind og være med til at vedtage de ting, Europa-Kommissionen kommer med? For det må man jo forstå. Ellers er der jo ingen logik i det, fru Charlotte Antonsen siger.

Det kunne faktisk være interessant at få afklaret, hvad Venstres politik er på det her område, om man skal stå udenfor, eller man skal ophæve undtagelsen og dermed gå ind på Europa-Kommissionens forslag.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Til hr. Claus Larsen-Jensen: Jeg ved ikke, hvorfor Socialdemokratiet føler sig trådt på eller stødt over, at jeg nævner det IT-forslag, som trådte i kraft her ved nytårstid, hvorefter man fjerner skattefordelen ved at få en pc af sin arbejdsgiver. Jeg var helt konkret på det punkt. For Venstre at se er der ikke nogen tvivl om, at netop det, at det har været let tilgængeligt for almindelige lønmodtagere at kunne få en pc, er af meget stor betydning for IT i hele Danmark, og derfor virker det absurd, at man hele tiden bryster sig af en hel masse planer, når man så i den virkelige verden afskaffer de fornuftige ordninger, der er.

Til hr. Thulesen Dahl: Indtil vi afskaffer vedtagelsen, vil vi naturligvis respektere det danske forbehold. Vi vil aktivt respektere det danske forbehold. Det er der ikke nogen tvivl om. Det har vi altid ønsket. Og når man respekterer det danske forbehold, ja, så har man naturligvis ikke formelt mulighed for at deltage sammen med de andre. Det er jo det, hele forbeholdet går ud på: at man står udenfor.

Så der er ikke noget nyt i vores politik. Vi har respekteret det danske forbehold fra første færd; det gør vi stadig væk. Det, der er nyt, er, at der sker en hel masse bl.a. på asylområdet og på andre områder. Så nu bliver forbeholdet pludselig meget konkret. Men det ændrer altså ikke ved, at vi til hver en tid og altid, også både i ord og gerning, har respekteret den danske undtagelse.

Hr. Keld Albrechtsen spørger til punktet vedrørende asyl og Tamperetopmødet, der står i

forslaget til vedtagelse. Og der vil jeg godt sige, at Venstres opfattelse af forslaget er, at man opregner eller opremser de emner, som man fra det svenske formandskabs side har tænkt sig at gøre noget ved. Og der er der desværre nogle af emnerne, som er omfattet af danske undtagelser, som jeg også selv nævnte i mit ordførerindlæg: forsvarsområdet, det retlige område, ØMU, altså den fælles mønt, og økonomisk samarbejde.

Så vi har en undtagelse; vi står udenfor, men derfor sker der jo noget i EU alligevel på de områder, hvor vi har undtagelser. Det er faktisk noget, der bekymrer os meget, at netop på de områder, hvor vi har undtagelser, rykker EU meget stærkt i denne tid. Så der er ikke nogen uoverensstemmelse i Venstre, uanset hvor meget hr. Keld Albrechtsen tager luppen frem.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er der muligvis ikke, for nu begynder det at gå op for mig, hvad det egentlig er, der er Venstres plan. Først skal man bruge undtagelsen til at blokere for, at Europa-Kommissionens forslag om bedre regler om familiesammenføring og appelleret for asylansøgere kommer til at gælde i Danmark. Derefter skal man have en folkeafstemning, hvor man ophæver, håber Venstre, den danske undtagelse, og så kommer de regler alligevel til at gælde i Danmark.

Jamen anderledes kan Venstres politik ikke forstås. Man vil først bruge undtagelsen til at gå imod EU, og derefter vil man ophæve undtagelsen ved en folkeafstemning, som man håber, man vinder, og så gælder de regler alligevel i Danmark. Jamen altså sådan er Venstres politik indrettet. Den er uden hoved og hale.

Og derfor må man jo så også rette det spørgsmål til Socialdemokratiet og SF og Det Radikale Venstre: Hvordan i alverden har man kunnet finde på at lave et forslag til vedtagelse sammen med Venstre på et spørgsmål, hvor det er helt åbenlyst, at Venstres politik og den borgerlige politik på det her område fuldstændig er uden hoved og hale og da forhåbentlig fuldstændig imod, hvad regeringen kunne finde på at være med til?

Det havde ærlig talt været klogt at drøfte det forslag til vedtagelse til den anden side i salen sammen med Enhedslisten; men man kan jo forhåbentlig nå at vende tilbage til sund fornuft, inden det er for sent.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, jeg må nok erkende, at jeg synes, at det flimrer utrolig meget, efter at vi nu har hørt Venstres ordfører, fru Charlotte Antonsen, nogle gange her på talerstolen omkring det her med retsforbeholdet. Altså, jeg kan heller ikke finde hoved eller hale på det.

Er det korrekt forstået, at Venstre arbejder for at ophæve et forbehold, som man vil bruge til at sikre Danmark imod nogle regler, som vi vil blive omfattet af, hvis vi ophæver forbeholdet? Er det ikke rigtigt forstået, at det er Venstres EU-politik på det her område, og at når Venstres formand, hr. Anders Fogh Rasmussen, går ud og siger, at vi ikke behøver at gennemføre det her nye forslag, Kommissionen arbejder med omkring familiesammenføring, for vi har jo vores undtagelse, som betyder, at vi ikke behøver det, sagde hr. Anders Fogh Rasmussen, så er det i virkeligheden udtryk for præcis det, som også hr. Keld Albrechtsen er inde på, at vi siger nej med henblik på at ophæve forbeholdet, så reglerne alligevel kommer til at gælde i Danmark? Jamen det er jo hamrende inkonsekvent. Venstre må jo finde ud af, hvilket ben man vil stå på.

Jeg efterlyser altså et svar. Og det fik jeg ikke med det, fru Charlotte Antonsen sagde for lidt siden om respekt for forbeholdet, at man må respektere det, og at det har man altid gjort. Det var ikke svar på det spørgsmål, jeg stillede, og som jeg hermed har gentaget.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Fru Charlotte Antonsen lavede en fortolkning af det svenske formandskabs opfattelse af den fælles asylpolitik, som strider lidt imod det svenske formandskabs eget oplæg. Der står der nemlig, at man henviser til Tammerforsarrangementet, hvorefter Sverige ønsker osv. en asylpolitik, som skal bygge på menneskelighed, solidaritet og respekt for retten til at søge asyl.

Derfor kommer det lidt bag på mig, at fru Charlotte Antonsen har fortolket det her forslag til vedtagelse på den måde, som fru Charlotte Antonsen kom ind på. For sagen er jo den, at Danmark godt kan støtte Sverige i at komme det skridt videre, nemlig at arbejde for, at de bestemmelser, der er vedtaget på Tamperemødet, skal realiseres. Og Danmark kan så efterfølgende tilslutte sig på mellemstatsligt grundlag.

Derfor har jeg fortolket, at Venstre har tilsluttet sig den her del af vedtagelsen på en sådan

måde, at kommer der en beslutning efter den svenske formandskabsperiode, som har en karakter af menneskelighed, solidaritet og respekt for retten til at søge asyl, så vil Venstre også støtte på et mellemstatsligt grundlag, at Danmark går ind i den fælles asylpolitik.

Det vil jeg godt bede fru Charlotte Antonsen om at besvare.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Til hr. Keld Albrechtsen: Der er ikke noget parti, der mere end Venstre har beklaget de danske undtagelser og den absurde situation, de har bragt os i, netop at vi står udenfor, at vi ikke har nogen indflydelse. Vi har på det seneste hørt, hvordan der er problemer med overhovedet at få oversat de forskellige forslag og ændringsforslag til dansk, fordi landene også respekterer den danske undtagelse. Vi er udenfor. Vi har ingen indflydelse. Det er absurd. Det er jeg fuldstændig enig i.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Jeg forventer sådan set ikke, at Dansk Folkeparti med sin meget store antipati mod EU vil respektere Venstres synspunkter om EU. Det har jeg aldrig været ude for. Altså, man har jo altid tillagt Venstre en hel masse andre synspunkter. Man har aldrig respekteret, at vi, fordi vi går ind for det frie marked, også går ind for det indre marked, at vi går ind for den fælles mønt, fordi vi ønsker den frie konkurrence. Dansk Folkeparti har, netop fordi Dansk Folkeparti har ønsket at være EU-modstanderparti, aldrig nogen sinde respekteret nogen af de synspunkter, der er kommet fra Venstre.

Så derfor tager jeg det ikke så tungt, når hr. Thulesen Dahl nu siger, at man ikke rigtig respekterer de synspunkter, jeg kommer med herfra. Det var ikke andet, end hvad jeg kunne forventes fra den side.

Til sidst til fru Anne Baastrup: Der ligger ikke noget i forslaget til vedtagelse her om, at vi vil stemme for det ene eller det andet eller det tredje. Der ligger i forslaget en tilslutning primært til østudvidelsen, den proces, der er i gang, med fastsættelse af en dato for, hvornår de nye ansøgerlande skal med, og dernæst en opremsning af, hvilke emner der drøftes i EU i øjeblikket.

Et af emnerne er den fælles asyl- og indvandringspolitik. Her har Danmark en undtagelse. Her har vi ingen indflydelse, desværre.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det bliver jo mere og mere absurd. Det er jo fuldstændig vanvittigt, det her. Jeg kommer herop flere gange og stiller et spørgsmål om Venstres forhold til den retlige undtagelse og spørgsmålet om, hvad Venstre vil gøre, indtil Venstres politik om at afskaffe undtagelsen i givet fald bliver ført ud i livet, hvad Venstre er tilhænger af, og Dansk Folkeparti er modstander af.

Og hvad svarer fru Charlotte Antonsen så? At Dansk Folkeparti ikke respekterer Venstres EU-holdninger omkring det indre marked m.v., m.v., m.v. Det er jo absurd.

Må jeg ikke bede fru Charlotte Antonsen gå op på Folketingets talerstol og forklare det, tror jeg, stadig mere undrende Folketing, om Venstre, indtil man i givet fald – hvad vi ikke håber – får afskaffet den danske undtagelse på det retlige område, så vil bruge det, eller ikke vil bruge det. Vil man aktivere vores forbehold, eller vil man ikke aktivere vores forbehold?

Vil man sammen med Dansk Folkeparti være med til at sige nej, bl.a. til de nye regler, hvis det skulle komme så vidt, som Kommissionen arbejder med om øget adgang til familiesammenføring til Danmark? Vil man så sige nej til det, som hr. Anders Fogh Rasmussen har givet udtryk for i et Ritzautelegram, eller vil man gøre, som fru Charlotte Antonsen har argumenteret for, nemlig lægge sig fladt ned for de andre EU-lande og sige, at vi kopierer, hvad de end måtte finde på?

Det er det, jeg nu for tredje gang efterlyser et klart svar på. Det må da være muligt for Venstres ordfører at give.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu er jeg simpelt hen endnu en gang forvirret. Sagen er den, at vores diskussion i dag handlede om, hvad vi vil have, at regeringen skal anbefale det svenske formandskab i det fremtidige arbejde i den her periode, hvor formandskabet løber.

Sagen er den, at på Tamperemødet havde det svenske formandskab i deres arbejdsrapport oversat, hvad de mener er det centrale omkring den fælles asylpolitik. Det er menneskelighed, det er solidaritet og respekt for retten til at søge asyl. Og der har jeg hele tiden troet, at når det er sådan, at fru Charlotte Antonsen har sagt ja til den her vedtagelse, så er det jo klart med udgangspunkt i det svenske formandskabsrapport og intet

andet. Så derfor kommer det voldsomt bag på mig, at fru Charlotte Antonsen tilsyneladende alligevel ikke støtter det sidste element i det her forslag til vedtagelse.

Og så endnu en gang: Er fru Charlotte Antonsen ikke klar over, at indenrigsministeren rent faktisk er deltager i det her møde? Indenrigsministeren har jo selv over for os på et møde fortalt, hvordan det fungerer, og hun kan sige noget. Hun kan godt læse både engelsk, svensk osv. Det er jo ikke det store problem.

Den danske stemme kan også høres, men den danske stemme kan under alle omstændigheder høres, når man i øvrigt har diskussioner med det svenske formandskab om, hvordan man fra dansk side kan støtte udviklingen af en ordentlig, eksempelvis fælles asylpolitik.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jamen det er jo trist, at hr. Thulesen Dahl ikke ønsker at høre, hvad jeg har sagt.

Det er i 8 år blevet sagt fra Venstres side, at vi vil respektere de danske undtagelser. Og hvis hr. Thulesen Dahl ikke kan høre, så vil jeg opfordre hr. Thulesen Dahl til at læse i traktaten, hvad de danske undtagelser går ud på.

De går ud på – det er selve substansen i undtagelserne – at vi ikke skal deltage i fælles beslutninger på området. Det, der står i den retlige undtagelse, er, at vi deltager i den del, der er mellemstatslig. Så selve substansen i undtagelsen, som vi altid har respekteret fra Venstres side, er, at vi naturligvis ikke er forpligtet til at gennemføre, hvad de andre beslutter.

Og så til fru Anne Baastrup: Ja, vi har nævnt en fælles asylpolitik i forslaget til vedtagelse. Det indgår faktisk også i Venstres flygtninge- og udlændingepolitik, at vi skal samarbejde om de fælles flygtningeregler. Naturligvis er flygtninge- og asylproblemer grænseoverskridende, og derfor synes vi, det er fornuftigt, man drøfter det i EU.

Men fordi man vedtager en dagsorden, hvor man skriver noget om en østudvidelse og en beskæftigelsespolitik, er det jo ikke ensbetydende med, at det er en blancocheck til alle de direktivforslag og forslag inden for undtagelserne, der måtte komme. Det tror jeg også at fru Anne Baastrup meget ville have sig frabedt. For jeg er helt sikker på, at der vil være langt flere sager af dem, der kommer inden for det område, som forslaget til vedtagelse vedrører, hvor SF vil sige nej i Europaudvalget, og hvor Venstre vil sige ja.

Så jeg synes, at fru Anne Baastrup skal tænke lidt bredere også på sin egen fremtid i Europaudvalget i stedet for sådan enøjlet at fiksere på et enkelt lille ord.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Og vi går videre til ordførerrækken. Fru Lene Espersen.

Lene Espersen (KF):

Fra Det Konservative Folkeparti skal der også lyde en tak for, at vi får en mulighed for at diskutere det svenske formandskabs program. Vi tror, at det generelt er godt for EU-debatten, hvis Folketinget hvert halve år tager sig tid og kræfter til at diskutere de elementer, der har hovedprioritet i formandskabsprogrammerne.

Det svenske formandskab har valgt at sætte fokus på tre hovedområder, de såkaldte tre e'er, nemlig enlargement, employment og environment, altså udvidelse, beskæftigelse og miljø, og fra Det Konservative Folkeparti synes vi, det er værd at pointere, at udvidelsen er det helt altoverskyggende politikområde, som også i forhold til det danske bidrag skal have hovedprioritet.

Vi ser gerne, at vi kan byde de første lande velkommen i løbet af 2002, og mener sådan set også, at de sidste sten er ryddet af vejen for, at Unionen er klar til dette, ikke mindst ved at vi har vedtaget udvidelsestraktaten, der blev færdigforhandlet i Nice og underskrevet i mandags. Det er derfor også vores håb, at man kan blive enig om en dato for udvidelsen på EU-topmødet i Gøteborg den 15. og 16. juni.

Ligeledes er det for Det Konservative Folkeparti vigtigt at understrege, at ansøgerlandene, uanset hvor langt de er kommet i forhandlingerne på nuværende tidspunkt, aktivt skal deltage i processen op til de næste traktatforhandlinger, som jo er forudsat at starte i 2004. Med andre ord skal ansøgerlandene have optimale betingelser for at være med i forberedelsesfasen til den runde, der bliver deres første traktatforhandlingsrunde som medlemslande.

Vi er ligeledes positive over for de svenske udmeldinger om beskæftigelse, hvor hovedvægten lægges på Lissabonprocessen, der skal skabe optimale vilkår for, at EU kan udvikle sig til den mest konkurrencedygtige og videnintensive økonomi i verden. Vi mener, at det er rigtigt at lave en sammenkobling mellem kompetenceudvikling, fleksibilitet og mangfoldighed for beskæftigelsen med lettelse af erhvervslivets vil-

kår, så man fremmer iværksætterlysten, samtidig med at beskæftigelsesmulighederne forbedres.

Vi er også enige i, at der bør fokuseres på virkningerne af strukturpolitikken i den økonomiske og politiske samordning. Vi er i Danmark slet ikke kommet langt nok på det område, og vi kan ikke fortsætte med at sidde de mange kritiske bemærkninger overhørig, f.eks. for så vidt angår vores ufleksible arbejdsmarked.

Vi konservative mener, at man skal forandre for at bevare, og derfor er reformer nødvendige for at fremme væksten på længere sigt. Ligeledes er vi glade for den fokus, svenskerne ønsker på at forbedre det indre marked, ikke mindst bestræbelserne på at lave klarere og enklere regler. Det er til gavn for såvel forbrugerne som erhvervslivet.

Vi hilser også de frihandelsorienterede forslag velkommen, som svenskerne præsenterer vedrørende etablering af en ny forhandlingsrunde i WTO-regi, fokus på det fortsatte behov for reformer på landbrugsområdet og ikke mindst nødvendigheden af at få skabt en ny fiskeripolitik og få tilpasset fiskerikapaciteten i perioden 2002-2006. Svenskerne vil ligeledes prioritere en bæredygtig udvikling og det sjette miljøhandlingsprogram højt.

Fokus bør efter vores opfattelse orienteres mod integrering af miljøhensyn i de forskellige EU-samarbejdsområder. Ligeledes er det vigtigt, at man i miljøprogrammet, der forudses at virke i 10 år, holder fast på, at der skal være velbegrundede miljømål og miljøindikatorer. En benchmarking vil fastholde miljødiskussionen på et højt fagligt niveau, og vi hilser initiativet velkommen.

Et EU tæt på borgerne er ligeledes et prioriteret område, og her bør særlig ligestillingsspørgsmålet fremhæves. Vi finder det overordentlig interessant, at man fremhæver skatte- og tilskudsordninger samt den sociale sikring i forhold til at fremme og sikre kvinders erhvervsarbejde. Der er jo fortsat stor ulighed i Danmark, idet efterlønsordninger og andre ordninger for medhjælpende ægtefæller indeholder langt strengere krav end for andre lønmodtagere.

Så vi ønsker egentlig, at den fremadrettede ligestillingsdiskussion på det her område bliver fremmet i forbindelse med det svenske formandskab. Ligeledes finder vi det også positivt, at man presser på for at få bedre mærkningsordninger på fødevarerikkerhedsområdet.

Vi finder det også klogt af Sverige, at man viderefører den nordiske linje i at arbejde for større åbenhed i EU-samarbejdet, og vi mener, at det svenske formandskab prioriterer rigtigt. Vi ønsker, at regeringscheferne er i det beslutsomme humør, når topmødet afholdes. Det vil være meget flot, hvis udvidelsesprocessen kan blive mødt med en endelig dato, når topmødet afholdes i Gøteborg den 15.-16. juni.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvordan fru Lene Espersen fortolker det sidste punkt i det forslag til vedtagelse, som fru Lene Espersen har været med til at fremsætte omkring asylpolitikken.

Hvis man overhovedet skal kunne se en sammenhæng i det, fru Charlotte Antonsen sagde, så gik det jo ud på, at man godt kunne gå imod Kommissionens forslag og bruge undtagelsen til at lave nogle danske regler, som var anderledes end EU's. Men så skulle man gå til befolkningen og foreslå, at undtagelsen skulle ophæves, således at man altså blev tvunget til at følge de regler, der var i EU.

Vi vil godt spørge, om det også er den konservative udlægning af teksten. Jeg synes, det er meget interessant, hvis det er tilfældet, for så må man jo sige, at de partier, der har flikket dette besynderlige forslag til vedtagelse sammen, jo altså bare er totalt uenige om, hvad det egentlig er, de har fremsat her til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg mener, at forslaget til vedtagelse skal læses på en sådan måde, at de forslagsstillere, heriblandt Det Konservative Folkeparti, der står bag forslaget til vedtagelse, ønsker at fremme den diskussion, der foregår inden for de politikområder, der er nævnt i forslaget. Her har udvidelsesforhandlingerne helt klart den største prioritet, men der er en lang række andre spørgsmål, som vi ønsker, at diskussionen skal fremmes omkring, og hvor vi ønsker, at det svenske formandskab skal være meget fremadrettet i arbejdet.

Jeg mener ikke, at man kan tillade sig at sige, at de partier, der står bag forslaget, afgiver en blankocheck, der betyder, at man siger ja til mandatgivning på samtlige direktiver inden for alle de politikområder, der er nævnt her. Det vil simpelt hen være for vidtgående, for det første

fordi svenskerne slet ikke kan nå at få alting vedtaget på alle områder, og for det andet fordi vi heller ikke ved, hvordan forhandlingssituationen vil udvikle sig inden for de forskellige politikområder.

Så jeg vil synes, det er for langt at gå at sige, at vi, blot fordi vi ønsker at fremme debatten og fokus, så dermed også har sagt, at hvad der f.eks. måtte komme af forslag om det indre marked er fremragende uanset hvad. Dem må vi selvfølgelig forholde os til, når de bliver fremlagt i Euro-paudvalget.

Men det, som det svenske formandskab lægger op til, nemlig en realpolitisk drøftelse af at finde fælles europæiske løsninger, synes vi er fremragende.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er jo godt, når en debat skaber større klarhed, og det gjorde det svar, som fru Lene Espersen kom med, jo på den måde, at vi nu ved, at det, der står i forslaget til vedtagelse, er de partier, der har fremsat forslaget, faktisk slet ikke enige om. Venstre og De Konservative har simpelt hen, om jeg så må sige, en undtagelse i forhold til forslaget til vedtagelse, nemlig at de ganske vist stemmer for det, man kalder Tampe-rekonklusionerne, men har samtidig meddelt, at de, når de kommer til behandling i Folketinget, nok på væsentlige punkter i virkeligheden agter at stemme imod dem.

Så er det, jeg bare siger, at det så altså ikke er klogt, hvad regeringen har gjort, når man har lavet et forslag til vedtagelse sammen med Venstre og De Konservative, et forslag, som Venstre og De Konservative i realiteten står heroppe og undsiger.

Det er ikke særlig klogt af regeringen. Det er ikke fru Lene Espersens skyld. Men det er ikke særlig klogt af regeringen. Og så kan jeg gentage: Det havde været mere klogt af regeringen at drøfte de her spørgsmål med Enhedslisten, men det vil jeg vende tilbage til under min ordførertale.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvis man skulle prøve at komme både Venstre og De Konservative lidt i møde omkring det her med det retlige forbehold og spørgsmålet om, hvorvidt man så, indtil en eventuel ophævelse måtte ske imod vores ønske i hvert fald, skulle bruge undtagelsen lidt a la det, som hr. Keld Al-

brechtsen er inde på, så er det jo aktuelt også at se på, hvornår de partier ønsker undtagelsen op-hævet for at få en idé om, hvor mange regler der så ville være skabt, som Danmark blev tvunget til at efterleve, selv om vi måske er modstandere af de enkelte regler.

Og der må jeg så spørge fru Lene Espersen i lyset af det og i lyset af, at vedtagelsen vel også skal række noget tid frem, om det er korrekt citeret i Jyllands-Posten, jeg tror, det var i går, hvor fru Lene Espersen er citeret for, at en eventuel kommende borgerlig regering vil sætte forbeholdet på det her område og muligvis også forsvarsforbeholdet til afstemning meget hurtigt.

Det kunne være interessant for os at vide i lyset af en debat om, hvor mange regler der så bliver skabt i EU, som vi bliver tvunget til at overtage, hvornår den afstemning i givet fald vil komme.

Det kunne da være rart at vide. Partierne kunne så forberede sig lidt og begynde at trykke materiale om, at det vil være hul i hovedet at afskaffe det forbehold osv. Det ville da også være en servicemeddelelse for os.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg synes, hr. Keld Albrechtsen misbruger debatten i dag til ligesom at tillægge de partier, der står bag forslaget til vedtagelse, nogle motiver bag forslaget, som ikke er til stede. F.eks. er et af de punkter, som jeg egentlig synes er meget centralt i det svenske formandskabs program, og som vi jo egentlig med vedtagelsen bakker op bag en drøftelse af, ønsket om en reform på landbrugsområdet, altså en yderligere liberalisering, væk med alle de her støtteordninger, mere markedsorientering. Det stemmer jo meget, meget dårligt overens med den politik, som EU's landbrugsministre har siddet og vedtaget de sidste par dage.

Derfor mener jeg simpelt hen ikke, at man kan lave den kobling mellem, hvad der har prioritet på længere sigt for det svenske formandskabsprogram og så enkelte forslag, der kommer til behandling i Ministerrådet. Det må man tage stilling til fra gang til gang. Og jeg synes faktisk ikke, at det vil være rigtigt at lave en sådan sammenkobling, som hr. Keld Albrechtsen forsøger på.

Så spørger hr. Kristian Thulesen Dahl om Det Konservative Folkepartis holdning til forbeholdene. Vi har den holdning, at når det gælder så-

vel det retlige forbehold som forsvarsforbeholdet, så mener vi, det er skadeligt for Danmark at stå uden for indflydelse. Det er skadeligt for Danmark at være udenfor på områder, hvor det ville gavne os at være med til at etablere et fælles regelsæt.

Vi synes, det er voldsomt problematisk som NATO-land, at vi den ene dag kan sidde sammen med de øvrige NATO-partnere og bede EU om at løse en opgave for os, og at Danmark så er det eneste land, der sådan set må trække troppeperne tilbage og i stedet for lade canadere og nordmænd og andre gå ind og løse den danske del af opgaven på grund af vores forbehold. Det synes vi er skammeligt og ærgerligt, og vi mener, at Danmark skal være med til at påtage sig sin del af ansvaret.

Så jeg kan bekræfte, at vi vil arbejde for, at forbeholdene bliver afskaffet. Men det kræver naturligvis, at vi politisk er i stand til at overbevise befolkningen om, at det er det rigtige at gøre, og at vi kan vinde en folkeafstemning.

Hvornår en sådan kan udskrives, jamen det må vi så se. Det må tiden vise. Men vi vil aktivt gå ind og argumentere for, at forbeholdene skal væk.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu forstod jeg, at fru Lene Espersen er interesseret i at diskutere landbrugsordninger. Det kan vi også godt på et eller andet tidspunkt. Men det, jeg faktisk spurgte om, var sammenhængen i fortolkningen af det forslag til vedtagelse, som ligger på bordet vedrørende punktet om asylpolitikken, og Tamperekonklusionen.

Nu forstår jeg så, at Det Konservative Folkeparti ligesom Venstre er indstillet på, at der skal være en folkeafstemning om ophævelse af den retlige undtagelse. Det bekræftede fru Lene Espersen.

Fru Lene Espersen sagde også i et tidligere indlæg, at Det Konservative Folkeparti vil stemme for, at Danmark bruger undtagelsen, hvis det f.eks. handler om bedre regler om familiesammenføring eller appelret for asylansøgere. Så forbeholdt fru Lene Espersen sig ret til at ville stemme imod de pågældende direktiver. Det vil altså sige at bruge undtagelsen.

Det er blot for, at det kan stå helt klart, hvad det er, der ligger i De Konservatives og Venstres politik på det her område. Man vil først bruge undtagelsen til at forhindre bedre regler om familiesammenføringer, og derefter vil man gå

til befolkningen for at foreslå, at undtagelsen bliver ophævet, så de regler alligevel kommer til at gælde i Danmark.

Jeg synes da, det er vigtigt at få frem og få belyst, hvad det er, der er sammenhængen i V's og K's politik.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men det er jo fint, hvis debatten kan bruges til, at vi får skabt noget større klarhed over, hvad de forskellige partiers holdning er, også omkring det retlige forbehold.

Derfor bliver jeg på baggrund af den seneste besvarelse om, at De Konservative i modsætning til Dansk Folkeparti er tilhængere af at opheve forbeholdet på det område, nødt til at spørge fru Lene Espersen, om det er udtryk for, at det, den konservative leder, hr. Bendt Bendtsen, udtalte til Ritzau den 8. februar, er trukket tilbage.

Her siger hr. Bendt Bendtsen, at hans fremtidige stillingtagen til forbeholdet afhænger af, hvilken vej EU's fællespolitik tager, og så siger han: »Hvis de lige pludselig laver noget, der ser fuldstændig vanvittigt ud, så er det en vurdering på det tidspunkt.«

Og senere på spørgsmålet, om han kan gå ind for at bevare det danske forbehold, svarer han: »Ja, hvis der bliver lavet noget, som er os dybt imod på dette her område, så vil jeg da ikke afvise, at så vil det betyde, at min stillingtagen er anderledes til en ændring i den sidste ende.«

Det er jo en helt anderledes indgangsvinkel til diskussionen om forbeholdet end den meget skråsikre holdning, fru Lene Espersen gav udtryk for i Jyllands-Posten i går og også under debatten her i dag, nemlig at forbeholdet er meget, meget skadeligt for Danmark og skal væk ved førstgivne lejlighed.

Derfor er det, at jeg gerne, også i forhold til de her udtalelser fra hr. Bendt Bendtsen, vil vide, om det har noget på sig, eller om det er fru Lene Espersens udtalelser her i dag, vi skal tage for gode varer i forhold til De Konservatives politik.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil spørge fru Lene Espersen, om hun ikke er enig i, at det faktisk er det svenske formandskabs program og dets hovedprioritet om udvikelse, beskæftigelse og miljø og enkeltpolitik på en række andre områder, som vi faktisk diskuterer i dag.

Jeg synes næsten, det her udvikler sig til en generel diskussion om flygtningepolitik. Det er ret interessant at diskutere, men det er jo sådan set ikke den detalje, der egentlig er på dagsordenen i dag, og det vil jeg gerne spørge om ikke fru Lene Espersen er enig i, og om vi egentlig ikke skulle overveje ganske seriøst at skubbe den debat, til vi inden så forfærdelig længe formentlig skal have en forespørgselsdebat om EU's asylpolitik, for dér vil der jo være masser af lejlighed til at kunne gennemgå diskussionen heroppe.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jamen jeg kan da bekræfte over for den socialdemokratiske ordfører, at det også er vores fortolkning af tingene. Vi diskuterer det svenske formandskabs program og ikke så meget andet. Det er da selvfølgelig klart, at politisk drilleri altid kan være sjovt, og det kan være sjovt at diskutere direktivforslag, som sådan cirka har samme sandsynlighed for at gå igennem EU, som ministeren for udviklingsbistands forslag om en ændring af konventionsflygtningebegrebet vil have det i det danske Folketing.

Vi ved jo udmærket, at realiteternes verden er, at det, man på et tidspunkt kan blive enig om i EU, kommer til at se helt anderledes ud, og derfor vil vi da også afvente og høre, hvad indenrigsministeren har af yderligere oplysninger, når vi skal til at forholde os seriøst, alvorligt og konkret til det direktivforslag, som der er nogle der forsøger at gøre sig morsom på.

Jeg kan sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at Det Konservative Folkepartis politik er, at forbeholdet skal afskaffes, og det er overhovedet ikke til diskussion eller til debat. Vores politiske leder og partiformand, hr. Bendt Bendtsen, har præciseret, at det er partiets politik, og gjorde det selv samme dag, som den Ritzaumeddelelse, hr. Kristian Thulesen Dahl oplæste, kom, så der er overhovedet ikke nogen som helst form for slinger i valsen.

Så vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen omkring den her vedtagelse, at det da er fuldstændig urimeligt at skyde SF, Venstre, CD og alle andre partier i skoene, at blot fordi vi bakker op om det svenske formandskabs program, så betyder det også, at vi har afgivet en jacheck på, at vi siger ja til samtlige direktiver, der overhovedet er til behandling i Ministerrådet. Det er ikke korrekt. Man bliver nødt til at forholde sig til de enkelte direktiver hver for sig.

Et godt eksempel på, at man ikke sådan kan sætte de politiske partier i bås, er f.eks. det indre marked, som ingen overhovedet kan være i tvivl om er en hjertesag for Det Konservative Folkeparti. Alligevel har vi sagt nej til forslag, der blev brugt med udgangspunkt i reglerne for det indre marked, f.eks. det forslag, der var om tobaksreklamer. Det var så også i strid med Traktaten, men vi mente, det var et misbrug af reglerne for det indre marked overhovedet at gå ind og lave regler på det her område.

Og derfor bliver man nødt til at indse, at selv om man er enig i de langsigtede perspektiver på et politikområde, så kan man altså godt tillade sig at sige nej til et enkelt direktiv, som man mener trækker i den forkerte retning, og det er ethvert partis ret at sige nej, hvis man bliver stillet i den situation.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er lidt pudsigt, at den socialdemokratiske ordfører går op her til den konservative ordfører og forsøger at anfægte, at vi går ned i det forslag til vedtagelse, som de selv samme partier har været med til at fremsætte, og tager en pind ud af det, hvor vi gerne vil diskutere det punkt. Det er så forkert. Hvis vi ikke kun maler med den brede pensel, så skulle det være forkert.

Det er også lidt pudsigt at høre fru Lene Espersen sige, at det, vi gør, er at tage udgangspunkt i et forslag, som ikke har en gang på Jorden. Det er udtryk for politisk drilleri i lighed med det, som fru Lene Espersen altså gjorde tidligere på dagen over for udviklingsministeren. Det var jo i virkeligheden det, hun kom til at sige. Det var bare politisk drilleri, for det forslag, man debatterede, var et forslag, der overhovedet ikke havde gang på Jorden.

Men sagen er, at det her i hvert fald for os handler om noget meget mere essentielt. Det handler nemlig om, at så længe vi har vores forbehold, og det håber vi i Dansk Folkeparti at vi vil have i mange, mange år i forhold til det område, er vi så indstillet på fra dansk side at respektere det derhen, at vi vil bruge det til noget, at vi aktivt tager stilling fra sag til sag om EU's retlige politik? Er det noget, der er til gavn for Danmark, så tager vi det ind, er det ikke til gavn for Danmark, så afviser vi det.

Det er jo derfor, vi var så glade i Dansk Folkeparti, da vi så Venstres og De Konservatives nye melding om, at man var indstillet på at bruge det danske forbehold aktivt til gavn for den dan-

ske befolkning. Og det er derfor, det er dobbelt ærgerligt, når vi nu hører fra begge ordførere og nu i særdeleshed skåret ud i pap fra fru Lene Espersens side, for det er mere klar tale, det må jeg anerkende, at det ikke er på tale, at man skal bruge det danske forbehold aktivt, tværtimod intensiverer man arbejdet for at få afskaffet forbeholdet.

Det synes jeg er ærgerligt, men det er en konstatering, der skaber klarhed. Det må jeg jo erkende.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige, at den eneste sammenligning, jeg kan se mellem den forudgående debat, vi havde her i salen i dag omkring udviklingsministerens politik/ikkepolitik, og så den diskussion, vi har lige nu, er, om man bliver ved med at have det princip, at man går efter bolden og ikke efter manden.

Tidligere i dag forsøgte vi at få præciseret, hvad der var regeringens politik, og jeg mener, at det er reelt og ordentligt, at man som folketingsmedlem forsøger at få det præciseret, efter at der havde været temmelig megen forvirring om det i weekenden.

Jeg mener ikke, at Dansk Folkeparti eller Enhedslisten i dag opfører sig ordentligt i forhold til den diskussion og den debat, vi har om det svenske formandskabsprogram. Jeg synes simpelt hen ikke, det er fair. Vi skal have en diskussion om, hvilke perspektiver der er i det arbejde, svenskerne har lagt for dagen, for at få en diskussion omkring formandskabsprogrammet, og så synes jeg ikke, det er fair, at man bruger tiden på at så tvivl om, hvad vores vedtagelse indeholder. Jeg synes nærmest, det giver sig selv, hvad der står på skrift, at der er politisk opbakning til.

Jeg synes faktisk, det var bedre, hvis vi brugte kræfterne på at diskutere, hvad vi kan gøre for at sikre, at udvidelsen og det, at der bliver fastlagt et årstal i forbindelse med topmødet, bliver en realitet. Se, det ville der være perspektiver i, og det ville være at tænke solidarisk i forhold til ansøgerlandene og i forhold til den fremtid, vi alle sammen ønsker for det europæiske samarbejde, frem for alt det her fnidder fnadder, som overhovedet ikke fører noget som helst sted hen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes ærlig talt, det er stærkt nok. Man kommer fra Det Konservative Folkepartis side med et forslag til vedtagelse, hvori der står noget med asylpolitik og Tamperekonklusioner, og så spørger vi, hvad det, som Det Konservative Folkeparti sammen med nogle andre partier har foreslået her i Folketingssalen til vedtagelse, betyder.

Og så skal vi have, ja, simpelt hen et møgfald, fordi vi tillader os at bringe det ind i debatten: Det er en uforskammethed af hr. Kristian Thulesen Dahl og Enhedslisten overhovedet at bringe det ind i debatten! Jeg håber, at fru Lene Espersen selv kan se, at sammenhængskraften i hendes argumentation ligesom er ved at gå lidt op i fugerne.

Men jeg synes, det har været nyttigt. Det vil jeg til gengæld sige. For de, der har fulgt den her debat i befolkningen, vil nu kunne se, at der ikke er sammenhængskraft i det forslag til vedtagelse, at partierne ikke aner, hvad det er, de har foreslået. De er i hvert fald vildt uenige om, hvad det betyder, og de kan ikke rigtig forklare det, og det bryder fru Lene Espersen sig ikke om at diskutere. Jamen det er sådan, det er.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, nu er det jo ikke første gang, fru Lene Espersen skal prøve at belære bl.a. mig om, hvordan man opfører sig ordentligt, og jeg kan forstå, at kriteriet er sådan cirka dér, hvor man kommer lidt for tæt på i forhold til, hvad politikere fra måske samme parti går rundt og siger. Det kan jo ikke altid være rart at blive konfronteret med dét. Det ved jeg da godt.

Det var også derfor, jeg gerne ville bruge debatten i dag til at få skabt klarheden over, hvad der er Venstres og De Konservatives politik i forhold til det retlige forbehold. Og jeg går da ud fra på baggrund af den debat, der var i medierne for 14 dage siden, at man internt i de to partier har diskuteret, hvilken strategi man så vælger. Og det er den strategi, jeg har efterlyst først fra fru Charlotte Antonsen, hvor det var utrolig svært at få bare nogle sammenhængende ord frem omkring den her overvejelse, og nu fra fru Lene Espersens side.

Det kan da ikke være uforskammet at forsøge at efterlyse et partis holdning til et så vigtigt spørgsmål, som de selv har bragt ind i debatten for 14 dage siden i særdeleshed, og som de så

også bringer ind i debatten i dag i form af det forslag til vedtagelse, der ligger på bordet foran os. Det er sådan set i al enkelhed det, nogle har forsøgt.

Her må jeg altså bare sige, at der er milevid forskel på det, der bliver sagt den 8. februar, og så i dag, men jeg må også anerkende det, fru Lene Espersen gør opmærksom på: at efter Ritzautelegrammet den 8. februar kom der en korrektion eller et dementi, eller hvad man skal kalde det, fra hr. Bendt Bendtsen.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg er da glad for, at Dansk Folkepartis ordfører her fra talerstolen ligesom kommer med en åben erkendelse af, at det sådan set aldrig har været Dansk Folkepartis politik, at udvidelsen, udvidelsespolitikken og udvidelsesprocessen var noget, der skulle have en særlig høj politisk profil.

Jeg har jo set i hvert fald mindst ét medlem af Dansk Folkeparti citeret for, at man sådan set var lidt modstander af udvidelsen. Og set i lyset af det kan jeg godt forstå, at hr. Kristian Thulesen Dahl hellere vil diskutere noget helt andet end det svenske formandskabs program; det er jo meget, meget, meget sjovere.

Jeg siger blot, at vi i Europaudvalget og i forhold til EU-debatten har forsøgt at sætte en proces i gang, hvor vi prøver at lave nogle mere fremadrettede debatter om, hvad det er, vi vil med Europa. Hvad er det, vi vil? Når et land fremkommer med et formandskabsprogram og kommer med nogle fantastisk gode forslag til, hvordan EU-samarbejdet kan udvikle sig, hvordan skal vi så forholde os til det?

Jeg synes, det er et godt initiativ, at vi tager den her diskussion om formandskabsprogrammerne. Men jeg vil godt fastholde, at jeg mener, at såvel Enhedslisten som Dansk Folkeparti – det var sådan set en ren bekendelsessag for Dansk Folkeparti – misbruger den mulighed, vi har for at diskutere formandskabsprogram, ved at fortabe sig i alle mulige andre detaljer, der ikke har særlig meget med sagen at gøre.

Og jeg må sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg fastholder min kritik, for jeg mener, at hr. Keld Albrechtsen fra talerstolen har forsøgt at give lyttere, seere og andre, der følger med i debatten, det indtryk, at hvis man er enig i de hovedprioriteter, som det svenske formandskab har, så siger man ja til samtlige direktivforslag, som svenskerne lægger på bordet, og den kobling kan simpelt hen ikke laves.

Men at svenskerne har valgt at lægge vægten på nogle fornuftige politikområdet mener jeg faktisk vil klæde det danske Folketing at bakke op om, og derfor er vi også medforslagsstillere til den her vedtagelse.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så går vi videre i ordførerrækken. Fru Anne Baastrup.

Anne Baastrup (SF):

Det mest interessante spørgsmål, vi overhovedet står over for det kommende par år, er udvidelsen. Der er imidlertid mange problemer forbundet med udvidelsen. Nogle af problemerne er identiske for alle ansøgerlande, andre er helt specielle. Derfor er det godt, at svenskerne har et projekt »Udvidet Union« som det første afsnit i listen over aktiviteter.

Men det er ikke så godt, at man ikke i den her beskrivelse af »Projekt Udvidelse« har præciseret, hvad det også indebærer, eksempelvis har præciseret i afsnittet om landbrugsstøtte, at landbrugsstøtten også nødvendigvis må ændres, hvis udvidelsen hurtigt skal kunne ske og blive en succes. Det er træls, at man heller ikke er inde på spørgsmål om strukturfonde.

Jeg ved godt, at det ikke er det svenske formandskabs arbejdsopgave her og nu, for det er først om et par år, men det ville være rart, hvis det var med. Det ville også være rart, hvis man havde peget på problemerne omkring arbejdskraftens fri bevægelighed.

Derfor må det være den danske regerings arbejdsopgave i de kommende møder med det svenske formandskab at præcisere, at hvis vi skal have udvidelsen på plads, så er det også de tre arbejdsområder, som svenskerne skal være opmærksomme på.

Svenskerne skal koncentrere indsatsen. Det er o.k., at de har nogle andre projekter, de har også nogle bundne dagsordener, som de bliver nødt til at følge, men udvidelsen er for SF at se det vigtige.

Det ville jo være hensigtsmæssigt, hvis statsministeren tog udgangspunkt i, at vi i Danmark har et landbrug, som ved højtidelige lejligheder fremhæver ønsket om at droppe tilskud og lade markedskræfterne råde. Derfor er der ingen tvivl om, at hvis den dagsorden skal sættes i EU, så er det Danmark, der skal være landet, der går foran med konkrete forslag til ændringer af landbrugsstøtten.

I den forbindelse vil jeg også godt pege på, at de problemer, vi oplever fra de industrialiserede EU-støttede landbrug, eksempelvis på områder som resistens og nitratforurening, slet ikke har samme udstrækning i ansøgerlandene. Faktisk er der en del landbrug i Øst, som i praksis er økologiske. Det vil være ret vanvittigt, hvis man ikke reformerede landbrugspolitikken i et forsøg på at udnytte det forhold.

Tilsvarende kunne Danmark jo også godt gå i forreste række med forslag til ændringer i strukturfondsmidlerne. Disse skal ganske vist først revideres om et par år, men så får Danmark jo sat dagsordenen.

Endelig er der spørgsmålet om arbejdskraftens ret til at søge arbejde i EU-landene. Tyskland har foreslået en overgangsordning på 7 år, en ordning, der svarer til den, Spanien og Portugal oprindeligt fik, men der er vel ikke noget, der i sig selv tilsiger, at det skal være identisk for de nuværende ansøgerlande.

Jeg tror ærligt talt, at frygten for, at det vælter ind med ungarere og polakker er stærkt overdrevet. Det må også være et spørgsmål, om alle ansøgerlandene skal have den samme overgangsordning, når nu man lægger så megen vægt på, at landene forhandler individuelt, eller om der ikke kan tages særlige individuelle hensyn.

SF ser med tilfredshed på svenskernes ønske om at udvikle en fælles asylpolitik, hvor det understreges for os, som det jo også er fremhævet undervejs i denne debat, at svenskerne selv lægger op til, at den skal bygge på menneskelighed, solidaritet og retten til at søge asyl. Det er vores håb, at det svenske formandskab kan afsluttes med markante fremskridt på dette område.

Endelig skal fremhæves svenskernes særlige interesse for åbenhed og offentlighed. Sverige er det land i verden, der har den mest fundamentale respekt for, at offentligheden skal have adgang til informationer. Derfor er det oplagt, at Sverige har en høj profil i denne sag.

Vi skal derfor bruge tiden under det svenske formandskab til at sætte fokus på dette område, og jeg er derfor glad for, at det er lykkedes os i Europaudvalget at sætte aktindsigt på dagsordenen via en offentlig høring. Jeg tror, at det er den 23. april. Problemet er jo, at kun ganske få lande reelt ønsker at sætte den dagsorden. Derfor skal den danske regering støtte svenskerne i et reelt fremskridt på det her område.

Så til de forskellige forslag til vedtagelse:

Enhedslistens forslag til vedtagelse vil vi ikke stemme for. Det er ikke, fordi vi i og for sig synes, at forslaget er specielt dårligt, men dels har vi vores eget, dels synes vi, at man i højere grad skulle koncentrere sig om de hovedprioriteter, der er fra det svenske formandskabs side. Der skal ikke herske tvivl om, at SF under alle omstændigheder vil arbejde mod det direktiv, som lægger op til, at de århusianske sporveje skal i udlicitation, for at tage det mest konkrete aktuelle eksempel.

Så vil jeg sige: På et tidspunkt sagde hr. Kristian Thulesen Dahl her fra talerstolen, at man skal opføre sig ordentligt herinde. Jeg synes ikke, at Dansk Folkeparti har opført sig ordentligt i forhold til deres forslag til vedtagelse.

Jeg hører forslaget til vedtagelse her fra talerstolen under en kort bemærkning. Jeg har intet set på skrift undervejs, og hr. Kristian Thulesen Dahl ved eller burde vide, hvis han havde slået op på sin e-mailadresse, at vi andre har mailet frem og tilbage undervejs hele dagen i går. Hvis det var sådan, at hr. Kristian Thulesen Dahl havde taget sit forslag til vedtagelse alvorligt, så havde han også inddraget de andre ordførere i stedet for at udsætte os for denne her situation.

Men i det omfang jeg overhovedet kunne nå at høre, hvad det var, hr. Kristian Thulesen Dahl sagde, så vil jeg sige, at SF ville have støttet det forslag, hvis det var sådan, at hr. Kristian Thulesen Dahl havde taget Folketingets arbejde alvorligt, men det kan jeg forstå at han ikke har gjort.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Lad mig allerførst sige til fru Anne Baastrup, at jeg synes, det er helt fint, hvis fru Anne Baastrups signal her i dag er, at SF støtter det forslag til vedtagelse, som Dansk Folkeparti har fremsat om åbenhed i EU, og det kommende arbejde med forslaget, der er på vej.

Det er ikke af nogen ond vilje, at vi ikke har haft en større rundringning til partiernes ordførere osv. Vi er bekendte med, at SF er gået med i et forslag, der ligger på bordet, og det er jo sådan set fair nok. SF sender så et klart signal i forhold til det her forslag til vedtagelse, og det er vi selvfølgelig tilfredse med.

Ellers vil jeg sige, at jeg synes, det er godt, vi har en overordnet debat om det svenske formandskabs linje, men som jeg også sagde tidli-

gere i debatten, så ved vi jo nogenlunde, hvor de normale skillelinjer er, og vi kan være uenige om nogle af hovedprioriteringerne også i det svenske formandskabs politik. Derfor har det også været afgørende for os, at vi har brugt debatten til også at få en debat om nogle enkeltområder, hvilket så også er kommet til udtryk.

Vi mener faktisk også, at grundlaget for at kunne have en debat om de forskellige enkeltting i EU-samarbejdet er, at der er en åbenhed, som gør, at vi har adgang til tingene og har en viden om, hvad der arbejdes med. Derfor vil jeg gerne benytte indledningen til mit ordførerindlæg til at sige, at det er altså altafgørende, at de svenske bestræbelser, som de kommer til udtryk, på at skabe optimal åbenhed får maksimal støtte fra Danmark.

Det er også afgørende, når de endelige regler bliver udfærdigede, som de jo skal efter Traktaten her i det sene forår, at man sikrer, at landene kan gå videre med åbenhed, sikrer, at landene stadig væk bevare retten til at have en større grad af åbenhed, som svenskerne blandt andet har, end de endelige EU-regler måtte give udtryk for.

Så vil jeg sige i forhold til nogle af de konkrete emner, som er rejst, at noget af det, det svenske formandskab blandt andet skal tage sig af, er at starte debatten om det her såkaldte kompetencekatalog. Det lyder jo umiddelbart godt, at man nu skal blive enige om, hvad der skal bestemmes hvor, men samtidig med, at man diskuterer det her og skal diskutere det frem til den regeringskonference, der skal være i 2004, er det vores indtryk, at man fortsat arbejder med at nedbryde alle de tegn, der er på nationalstaters eksistens.

På alle de områder, der i almindelig forfatningsretlig teori defineres som værende en del af en nationalstats område, er der stærke kræfter, som enten har flyttet det til EU-regi eller arbejder på at få flyttet det til EU-regi.

Derfor er det vigtigt for mig at få sagt i den her debat om det svenske formandskabs prioriteter, at en af hovedprioriteterne fra dansk side i virkeligheden burde være, at man arbejdede på i højere grad at skabe respekt for nationalstaterne, også i den udvikling, EU vil tage i de kommende år.

Hvis det var udgangspunktet, og hvis det var baggrunden for den debat, der skal være i forhold til et såkaldt kompetencekatalog, så kunne det efter vores opfattelse blive en frugtbar debat, men vi er bange for, at EU vil fortsætte, som EU

har ageret i de sidste mange, mange år, nemlig med et stadig større forsøg på at hale magt fra nationalstaterne til EU.

Så vil jeg omkring udvidelsesperspektivet sige, at vi har forholdt os positivt, men afventende i forhold til udvidelsen, men vi bliver stadig mere skeptiske over for udvidelsesprojektet. Vi mener, at man ud fra prestigetanker fuldstændig lukker øjnene for de omkostninger, det vil være forbundet med for de nuværende EU-lande at optage så mange lande, som der er på tale på nuværende tidspunkt.

Vi kan først reelt opføre konsekvenserne og omkostningerne, når vi ser, hvilke overgangsordninger der bliver vedtaget, men der skal ikke være tvivl om, at bl.a. med hensyn til regler om fri bevægelighed ønsker vi i Dansk Folkeparti lange overgangsordninger. Og der vil også være andre områder.

Samtidig er det jo lidt mærkeligt at opleve folk, der sidder og arbejder med de her ting, fortælle, at man for nogle landes vedkommende faktisk opbygger statsstøtteordninger, opbygger landbrugsstøtteordninger, opbygger toldmure for at kvalificere de her lande til at blive medlem af EU-samarbejdet. Det var lidt i relation til det, vi hørte tidligere om, hvad EU-samarbejdet jo også i virkeligheden går ud på.

Med hensyn til den indvandringspolitik, vi har haft en længere debat om, må jeg bare sige, at jeg synes, det svæver fuldstændigt i det uvisse, hvad nogle partiers politik er på det område: Har vi et forbehold, så skal vi vel også bruge det, aktivere det, hvor vi finder, det er til gunst for Danmark.

Når det er interessant at diskutere, også i lyset af det svenske formandskabs prioriteter, så er det jo, fordi det er nu, man blandt de andre EU-lande – det er jo rigtigt set også fra nogle af de partiers side, der går ind for at ophæve forbeholdet – forsøger at sætte pres på det her område og få skabt en masse nye vedtagelser. Det er derfor, det er vigtigt, at vi får debatten og får et afklaret forhold til det her.

Her er det Dansk Folkepartis udgangspunkt, at vi har et forbehold – det har vi også på nogle andre områder, men det er det her område i særdeleshed, vi nu diskuterer – og så længe vi har det forbehold, og det håber vi at vi vil have i mange, mange år fremover, skal vi også udnytte det forbehold til at sikre, at regler, vi ikke bryder os om, ikke bliver gældende her i landet. Det er efter vores opfattelse at have respekt for forbeholdet.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Hr. Kristian Thulesen Dahl indledte sin ordførertale med kort at sige, at nu havde SF jo været medforlagsstiller på den her vedtagelse, som hr. Claus Larsen-Jensen har lavet. Det blev besluttet, umiddelbart inden mødet i salen her i dag startede. Det vil sige, at hvis det var sådan, at Dansk Folkeparti havde ønsket at inddrage andre i et forslag til vedtagelse, så kunne Dansk Folkeparti overhovedet ikke vide, at SF havde bundet sig til anden side.

Derfor viser det, at Dansk Folkeparti først kommer med et forslag, efter at debatten er startet og uden at give os andre et eneste eksemplar af forslaget, at Dansk Folkepartis projekt omkring EU-politik er useriøst. Hr. Thulesen Dahl opfører sig ikke ordentligt, hvis det er sådan, at han ønsker at inddrage Parlamentet i et samarbejde.

Det viser simpelt hen blot, at Dansk Folkeparti overhovedet ikke forbereder sig til ting, der er så centrale som det svenske formandskab. Dansk Folkeparti viser jo, at de overhovedet ikke er interesserede i, hvad det er, der foregår.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Hr. Thulesen Dahl har tidligere fremsat et forslag, der handler om åbenhed i EU-systemet.

Da vil jeg gerne spørge hr. Thulesen Dahl, om hr. Thulesen Dahl ikke er enig i, at et af de steder, hvor der har været problemer med åbenhed i EU, er med hensyn til NATO-dokumenter, netop fordi NATO er en forsvarsalliance og af den grund naturligvis har nogle hemmeligstemplede papirer. Det har jo været et af de store problemer i forhold til det relativt åbne EU-samarbejde.

Så jeg vil gerne spørge, om hr. Thulesen Dahls forslag også gælder NATO. Ønsker Dansk Folkeparti, at man også i NATO skal indføre de svenske åbenhedsregler om, at alting er åbent, eller tror Dansk Folkeparti måske, at den svenske neutralitet og netop det, at de ikke har været i et forsvarssamarbejde, har betydning, at de så kunne have nogle andre åbenhedsregler, fordi de ikke havde det samme sikkerhedspolitiske behov som de af os, der har været allierede?

Ønsker man at overføre dette forslag til NATO?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er søreme en ordentlig svada, man skal høre fra SF's ordfører, fru Anne Baastrup, heroppefra: Vi er useriøse og opfører os ikke ordentligt, forbereder os ikke, osv. osv.

Jamen må jeg henlede fru Anne Baastrups opmærksomhed på, at jeg som ordfører i EU-spørgsmål mange gange har haft den oplevelse, at SF pludselig er kommet med et forslag, som måske nok har været gennemarbejdet og drøftet med nogle, diskuteret og sådan noget, men som ikke har været forelagt mig forud for debatten.

Det er i hvert fald en ny praksis, men hvis SF vil love, at man fremover henvender sig til Dansk Folkeparti i god tid inden hver debat og konsulterer os med hensyn til deres ideer og tanker med henblik på, om vi vil være medforlagsstiller, jamen så vil jeg gerne give tilsagn om det samme den anden vej. Det er slet ikke noget problem for mig.

Sådan har det ikke været, men hvis SF vil have den linje, og hvis det er baggrunden for at kunne etablere et ordentligt samarbejde, er der ingen problemer med Dansk Folkeparti.

Så med hensyn til fru Charlotte Antonsens spørgsmål: Jamen der vil klart være ting inden for forsvarsområdet, som er omfattet af fortrolighed. Det siger jo sig selv. Men det er jo bare ikke det, det her drejer sig om. Det drejer sig om, hvorvidt man som helt grundlæggende regel har en langt større adgang til åbenhed om de almindelige spørgsmål, end man har i dag i EU-systemet.

Kommissionens forslag opererer med en vis forbedring af de nuværende regler. Svenskerne arbejder på en endnu bedre forbedring, og derfor er det så afgørende for Dansk Folkeparti, at den danske regering støtter svenskernes bestræbelser i forhold til Kommissionens forslag.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jamen jeg beder blot hr. Thulesen Dahl bekræfte, at når vi taler om åbenhed i EU, så har et af de store problemer, et af de områder, hvor man netop ikke har kunnet åbne så meget, som man har været vant til, været forsvarssamarbejdet, fordi det inddrager NATO-dokumenter. Kan hr. Thulesen Dahl bekræfte det?

Så fik jeg ikke helt svar på, om Dansk Folkeparti ønsker åbenhed i EU's forsvarspolitik, og om Dansk Folkeparti ønsker åbenhed i NATO's forsvarspolitik, for meget langt hen ad vejen er

de jo i dag to sider af samme sag. Går kritikken også på NATO?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Grunden til mit udbrud før var jo rent faktisk, at hr. Kristian Thulesen Dahl sagde, at begrundelsen for, at SF ikke havde fået forelagt det her forslag, var, at vi havde tilsluttet os en anden vedtagelse, men det kan hr. Kristian Thulesen Dahl ikke vide noget som helst om, fordi min gruppe heller ikke selv vidste det. Jeg havde fået mandat til at deltage i den, hvis der kom nogle ændringer ind. Det gjorde der, og så er den ikke længere.

Derfor må jeg sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at hvis man skal komme med begrundelser, så skal de bare være korrekte, for ellers synes jeg ikke, at man opfører sig ordentligt. Og det var jo hr. Kristian Thulesen Dahl, der startede med at sige, at vi skulle opføre os ordentligt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg må sige til fru Anne Baastrup, at jeg jo ikke fik svar, da fru Anne Baastrup alligevel kom herop, på spørgsmålet om, hvorvidt vi fremover kan få en aftale om, at vi udveksler forslag til vedtagelse forud for debatterne, også mellem SF og Dansk Folkeparti.

Jeg noterede, at vi meget ofte ikke har set forslag, som SF er fremkommet med her i salen. Det har jeg aldrig brokket mig over, det har jeg bare taget som en del af det parlamentariske spil. Og nu er fru Anne Baastrup så fortørnet over, at hun og SF's folketingsgruppe ikke har set et forslag til vedtagelse, som jeg på Dansk Folkepartis vegne har fremsat her i dag.

Så spørger jeg i al stilfærdighed, om vi kan lave den aftale fremover, at vi ser hinandens forslag til vedtagelse. Hvis det er det, der ifølge SF er udgangspunktet for at opføre sig ordentligt, kunne vi jo godt lave sådan en klausul om fairness, men det er jo ikke det, jeg hører. Det, jeg hører, er, at fru Anne Baastrup er sur over ikke at have set det her, fordi hun måske i virkeligheden er sur over, at det ikke er SF, der er fremkommet med det, men er med i en vedtagelse, som indeholder alt godt fra havet på mange områder, og så i virkeligheden er blevet taget på sengen i det her spørgsmål.

Men det var ikke hensigten med det. Hensigten var at rejse en debat om åbenhed. Det skal

fru Anne Baastrup ikke være ked af. Det skulle hun være glad for at vi har gjort.

Til fru Charlotte Antonsen: Jeg anerkender som sagt, at på NATO-området, på forsvarsområdet generelt, også i det omfang, EU arbejder med forsvarspolitiske spørgsmål, kan der være en argumentation for i hvert enkelt tilfælde, at noget er fortroligt, noget er hemmeligholdt, men det må ikke bruges som skalkeskjul for på de mange områder, hvor man f.eks. i Sverige har langt større åbenhed, end man har i EU-systemet, at man da forhindrer gennemførelsen af den større åbenhed.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Fru Anne Baastrup for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg ved også godt, at tredje gang er sidste gang, når man er her i salen, men jeg kender altså ikke nogen, der kan vende ordene fuldstændig på hovedet, som hr. Kristian Thulesen Dahl kan.

Sagen er den, at hr. Kristian Thulesen Dahl meddeler, at grunden til, at SF ikke er blevet hørt, er, at vi havde tilsløret sagen, og hvor jeg så bare siger, at det ikke var en ordentlig beskrivelse af det.

I øvrigt synes jeg, at det forslag til vedtagelse, som SF er medforslagsstiller til, jo er seriøst, det er rent faktisk det, det hele handler om, det er det svenske formandskab. Men i øvrigt synes SF – og det har vi i øvrigt ment, så længe jeg har været involveret i SF's EU-politik, siden 1990-1991 har vi hele tiden ønsket det – at åbenhedsreglerne i virkeligheden skal være på svensk niveau, og det har vi ment, lang tid før Sverige kom ind i EU.

Derfor forstår jeg slet ikke, at hr. Kristian Thulesen Dahl ikke bare vil opføre sig ordentligt. Og lad nu være med at komme op med et eller andet demagogisk – hvis man må sige det – indlæg, for så bliver jeg forvirret én gang til, og jeg kan ikke tage ordet igen. Nu synes jeg bare, hr. Kristian Thulesen Dahl skal sige: O.k., det var forkert, hvad jeg sagde.

I øvrigt synes jeg, at det er fint, at Dansk Folkeparti tager spørgsmålet om åbenhed op, men det er det svenske formandskab samlet, vi tager op. En stor del af min tale handlede om åbenhed. Vi tager temadebatten den 23. april.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Man må sige alt, bare man ikke bruger bandeord.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Lad mig bare sige til fru Anne Bastrup, at jeg så fuldstændig har misforstået de e-mail, som blev sendt til min skærm i går fra henholdsvis fru Anne Bastrup og hr. Claus Larsen-Jensen, for dér fremgår det – og nu er det jo fru Anne Bastrup selv, der synes, at det her er meget vigtigt – at på et tidspunkt giver fru Anne Bastrup, sådan som jeg tænker det, sin tilslutning til en fælles vedtagelse på baggrund af et forslag, som hr. Claus Larsen-Jensen har rundsendt, hvis der kommer en særskilt ekstra pind med. Det er vel det, der står i den sidste pind i vedtagelsen.

Sådan har jeg altså bare tænkt at det måtte være, og derfor har jeg taget det for givet, at SF sammen med regeringspartierne havde fundet sammen om et fælles forslag til vedtagelse, og det var i al sin enkelhed baggrunden for det, jeg sagde fra talerstolen før. Men jeg fik stadig væk ikke noget svar på mit spørgsmål. Nu kan fru Anne Bastrup jo ikke tage ordet mere i denne her runde, men måske senere i debatten vil hun svare på, om vi fremover har sådan en klausul om, at vi lige udveksler forslag til vedtagelse. Hvis SF ønsker det, er vi indstillet på det, men det tror jeg nu ikke SF er.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Nu tror jeg, at resten af aftalerne skal laves et andet sted end fra Folketingets talerstol.

Fru Susanne Clemensen som ordfører.

Susanne Clemensen (CD):

Det kan jo være, det var sådan en »I love you«-mail, som hr. Kristian Thulesen Dahl skyndte sig at delete, hvem ved?

Hovedprioriteterne og temaerne for det svenske formandskab er efter CD's opfattelse udtryk for sund fornuft og fremsynethed. Der skal da heller ikke herske nogen tvivl om, at vi i CD støtter det svenske formandskab og den danske regering i, at EU's udvidelse skal have højeste prioritet. Med reformen af EU's institutioner, som faldt på plads i Nice i december sidste år, er vejen jo nu banet for udvidelsen af EU.

Vi mener ligesom Kommissionen, at det er muligt, ja, at det ligefrem er pinedød nødvendigt, at vi nu får afsluttet forhandlingerne med de bedst forberedte ansøgerlande i løbet af 2002.

Selv om jeg godt forstår statsministerens eufori over, at det kommende danske formandskab i andet halvår af 2002 kan blive en milepæl i det historiske arbejde med EU's udvidelse – fra København til København, som statsministeren udtrykte det – er det da også på høje tid, at der for alvor sker noget, at det så at sige rykker for de gerne fem bedst forberedte ansøgerlande, ja, måske endda endnu flere.

Når det gælder overgangsordninger, når vi taler om den frie bevægelighed af bl.a. arbejdskraft, vil jeg da gerne appellere til, at de overgangsordninger bliver så korte som overhovedet muligt. Jeg tror, det er at gøre det spørgsmål til et meget større spørgsmål, end det i virkeligheden fortjener.

Kommissionen har tidligere fremlagt en ambitiøs, men realistisk arbejdsplan for udvidelsesforhandlingerne, så man kan sige, at det, der nu udestår, er det seje og slidsomme arbejde for svenskerne med udvidelsesforhandlingerne, som vi sammen med regeringen naturligvis vil gøre alt, hvad vi kan, for at støtte.

En anden svensk hovedprioritet er beskæftigelse og vækst. Vi kan naturligvis ikke blive uenige om, at det strategiske mål, som EU satte sig ved Lissabontopmødet i marts 2000, om inden for 10 år at blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske vidensbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed, er et både vigtigt og rigtigt mål for EU, som statsministeren også var inde på i sin tale.

Men her hører enigheden mellem regeringen og CD altså også op. Vi støtter nemlig det svenske formandskabs og kommissionsformandens ønsker om, at adgang til højtuddannet udenlandsk arbejdskraft sættes på dagsordenen på regeringschefernes topmøde i slutningen af marts, meget gerne med det formål, at landene kan blive enige om at etablere og markedsføre en fælles EU-greencard-ordning efter inspiration fra USA.

Uddannelse, uddannelse og atter uddannelse af arbejdsstyrken er det eneste svar på den demografiske udfordring, som alle europæiske lande står over for i fremtiden, som Socialdemokratiet kan komme frem med.

Uddannelse og efteruddannelse af arbejdsstyrken er naturligvis et meget vigtigt og centralt element, men det kan efter CD's opfattelse ikke stå alene. Og det er derfor, vi melder klart ud og siger, at det danske erhvervsliv og vores

samfund som helhed har brug for import af højtuddannet arbejdskraft, hvis ikke vi skal risikere at miste markedsandele og vores velfærdssamfund tabe pusten.

Jeg noterer mig også, at gensidig anerkendelse af hinandens uddannelser er et problem, som flere lande har peget på at de ønsker fortsat fokus på. Når jeg tænker på vores 1 år gamle Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser, som lader meget tilbage at ønske, hvad angår åbenhed, hjælpsomhed og hurtighed, støtter vi i CD, at det arbejde også gives høj prioritet. Det er jo også en metode til at løse mangelen på højtuddannet arbejdskraft i fremtiden.

Samtidig mener vi også, at vi fra politisk hold må gøre, hvad vi kan, for at gøre det mere attraktivt at blive længere på arbejdsmarkedet. Her drejer det sig selvfølgelig først og fremmest om at vende holdninger og vanetænkning med hensyn til seniorer på arbejdsmarkedet, så planlægningen af arbejdets tilrettelæggelse, arbejdsfunktionen samt efteruddannelse af seniorer ikke er noget, der kommer bag på arbejdsgivere og virksomhedsledere. Virksomhederne og de ansatte må lære at værdsætte deres ældre kollegaers viden og erfaring, og her kunne man vel også forestille sig, at EU-regeringscheferne tog det her spørgsmål op og satte fokus på det.

Nu lyser den røde lampe. Jeg ville også gerne have sagt noget om, hvor vigtigt det er, at det svenske formandskab har sat bioteknologisektoren på, for jeg synes desværre, at den danske miljøminister for ofte har været stærkt skeptisk over for hele den her sektor til stor ulempe for bl.a. uhelbredeligt syge mennesker, for hvem bioteknologien åbner nogle nye og meget positive muligheder.

Men alt i alt synes vi, at det svenske formandskab tegner godt, og vi kan naturligvis støtte det forslag til vedtagelse, som vi selv er medfor-slagsstillere til.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg er ikke sikker på, at jeg kan give fru Susanne Clemensen De Radikales taletid, men jeg tror, jeg i hvert fald nu må gå videre til hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Det havde jo nok været klogere, hvis et flertal i Folketinget havde fulgt Enhedslistens forslag om at rykke Nicetraktatdebatten frem og bruge tiden i dag på det. Det er trods alt noget vidt-rækkende og konkret i stedet for den gang varm

luft, som det svenske formandskabs program stort set i det væsentlige er.

Jeg kan da også se, at et af regeringspartierne har den prioritering af den her debat, at ordfø-deren ikke er til stede, når han skal holde sit ind-læg. Det taler jo i og for sig ganske tydeligt for sig selv.

Jeg synes, det er beklageligt, når vi tager nogle konkrete ting op i debatten, f.eks. formand-skabets udliciteringsplaner, f.eks. formandska-bets krav om, at der skal foregå yderligere afre-gulering i WTO af verdenshandelen, så de mul-tionale selskaber kan få mere magt og der kan blive mindre demokrati, når vi tager disse konkrete ting op i formandskabets forslag, som virkelig for alvor betyder noget, får vi her i de-batten at vide af det flertal, som har brygget et forslag til vedtagelse sammen, som de ikke selv kan finde ud af hvad betyder, at så snakker vi ikke om det rigtige. Så snakker vi om noget, der ikke skal til debat i dag. For det, flertallet kræver af os, er jo i virkeligheden, at vi skal holde os in-den for en debat, som er lutter varm luft og pæne ord, men uden indhold.

Når man så kommer med et forslag, som går ind på asylpolitikken, og vi så spørger, hvad det betyder, får vi også at vide, at det skal vi ikke snakke om, vi skal snakke om noget andet.

Jeg synes ikke, flertallet bruger Folketingets arbejdstid på den rigtige måde. Jeg synes, at denne her debat har demonstreret, at vi måske i det hele taget bør tage en diskussion af, om det virkelig kan være rigtigt, at Folketinget skal bruge sin tid på at diskutere formandskabspro-grammer, som jo altid er fulde af tomme og flot-te ord, som er til indvortes brug i det pågælden-de EU-medlemsland, men som sjældent får no-gen indvirkning på virkeligheden.

Var det ikke klogere, at vi så i stedet for tog en debat om Europa-Kommissionens lovprogram f.eks., for det er der trods alt noget konkret i. Så på baggrund af den debat, der har været i dag, kunne det nok give anledning til overvejelse, om det overhovedet er en klog måde, som flertallet ønsker at debattere det her på.

Jeg takker naturligvis SF for, at SF egentlig er positiv over for det forslag til vedtagelse, som Enhedslisten har fremsat. Det er jo et forslag, vi har fremsat for at sætte kød og blod på det, statsministeren var inde på med at give globali-seringen et menneskeligt ansigt, helt modsat det svenske program. Men det skulle man ikke dis-kutere. Det var flertallet ikke interesseret i.

Vi kan ikke stemme for det forslag, som flertallet har fremsat, også fordi det jo går ud på, at udvidelsen af EU skal ske så hurtigt som muligt. Jeg tror, at det er en meget stor fejltagelse. For store dele af befolkningen i Polen f.eks. kan en hurtig udvidelse blive en ren tragedie med masserarbejdsløshed, nedlæggelse af hundredtusindvis af landbrug, industrier, der går til eller bliver opkøbt af udlandet, jord, der bliver opkøbt, mennesker, der står tilbage i social nød uden et socialt sikkerhedsnet.

Udvidelsen er efter vores bedømmelse kørt af sporet, og ligefrem at kræve en hurtig udvidelse synes vi er fuldstændig uforsvarligt og især uforsvarligt for de mange mennesker, der lever under fattigdomsgrænsen i Østeuropa, og som ved en hurtig udvidelse vil blive endnu fattigere.

Så skal jeg blot sige, at vi kan støtte hr. Kristian Thulesen Dahls forslag til vedtagelse om mere åbenhed, og det har man fra flertallets side heller ikke ønsket en konkret debat af i dag. Men der er det gode ved det, at Enhedslisten har fremsat et forslag til folketingsbeslutning om øget åbenhed i EU, og der får vi så i hvert fald en konkret debat om hele den vigtige problemstilling.

Jann Sjørnsen (KRF):

Vi er fra Kristeligt Folkepartis side meget tilfredse med de helt overordnede prioriteringer, der er i det svenske formandskabs program. Overskrifterne om udvidelse, fuld beskæftigelse og miljø harmonerer godt med de europapolitiske prioriteringer, som vi fra Kristeligt Folkepartis side synes er vigtige, og som vi vel også er enige om i Danmark generelt.

Især er det vigtigt at fastslå, som formandskabet også gør det, at udvidelsesforhandlingerne er den absolut største opgave for EU i dag, at vi i den forbindelse arbejder ud fra Helsingforskonklusionerne, og at vi må konstatere, at der i forhold til EU's interne forberedelser ikke ser ud til at være noget, der kan forhindre, at de første nye medlemslande kan bydes velkommen fra udgangen af 2002.

Jeg synes, at det er vigtigt at holde fast i det, sådan som også det svenske formandskab gør. Men der er heller ikke nogen grund til, selv om det ser umiddelbart godt ud i dag, at tage glæderne på forskud. For selv om udvidelsesforhandlingerne er langt fremme den dag i dag, er der stadig væk mange spørgsmål og måske de vanskeligste spørgsmål, som først skal løses i de

kommande måneder, før vi kan se de første nye medlemslande blive optaget i Fællesskabet.

Når det gælder spørgsmålet om fuld beskæftigelse, det arbejdsmarkedspolitiske område, vil jeg blot sige også i forhold til den debat, som især fru Susanne Clemensen fra CD, tror jeg det var, var inde på omkring en greencard-ordning, at vi på det område faktisk bakker op om regeringens synspunkter herom. Vi mener ikke, at en greencard-ordning skal løse de problemer, der kan være for visse dele af vores erhvervsliv med at tiltrække nøglearbejdskraft. Det vil være at trække arbejdskraft ud af andre lande, som faktisk har brug for den i dag. Det synes vi ikke harmonerer med de synspunkter, vi i øvrigt har for udvikling og bistand til de selv samme lande, som må levere den arbejdskraft.

Det svenske formandskab har også en overskrift, der hedder »EU for en bæredygtig udvikling«, hvor de især påpeger EU's rolle i forhold til klimaspørgsmålene. Jeg synes, det er godt, at det også er stærkt placeret i det svenske formandskabs program. Især må man vel sige, at hvis ikke det svenske formandskab skulle være de rette til netop at løfte den debat sammen med måske Danmark og de andre nordiske lande, er det svært at se, hvem der skulle gøre det. Og jeg mener, at det er vigtigt, at den danske regering her bakker det svenske formandskab op og sørger for, at EU bliver mere aktiv i de forhandlinger og de forberedelser, der skal gøres også til møder herom i FN-regi.

Et EU tæt på borgerne er selvfølgelig vigtigt, også når det gælder om at vælge politikområder i EU-sammenhæng, som kan blive synliggjort for borgerne i fællesskabet.

I den forbindelse vil jeg også godt pege på, at et EU tæt på borgerne også er et EU, hvor åbenhed er et nøgleord. Og selv om det måske ikke står direkte i det vedtagelsesforslag, som vi er med i, er der jo altså ikke nogen her i Folketinget, der normalt i hvert fald – og det vil jeg også gerne se, hvis det skulle være tilfældet i dag – er imod mere åbenhed i EU, tværtimod. Vi mener da også fra Kristeligt Folkepartis side, at det er et nøgleord, når vi ellers taler om et EU tæt på borgerne.

For så vidt angår den fælles asyl- og immigrationspolitik, som skal føres på baggrund af Tamperetopmødet, mener vi, at det, der står i formandskabets papir, er udmærket. Det kan man selvfølgelig godt bruge til at tage en debat om det danske forbehold vedrørende retlige og in-

terne anliggender; det synes jeg dybest set egentlig ikke er så interessant den dag i dag.

Det, der er interessant, er, om man i EU rent faktisk kan nå til et resultat på området, og selvfølgelig også hvilket resultat, og så kan vi jo så i Danmark på baggrund af det danske forbehold træffe beslutning om, om vi vil være med eller ej. Men Kristeligt Folkepartis opfattelse er den, at det ville være en lykke, hvis man i EU-sammenhæng kunne nå til fælles regler på det her område.

»Et solidarisk og internationalt aktivt EU« er en anden overskrift fra formandskabets side, og det synes vi er en fin overskrift, en overskrift, som selvfølgelig også matcher – synes jeg – udvidelsesperspektivet. Vi vil et udvidet EU også af solidariske grunde.

Vi vil godt i den sammenhæng pege på formandskabets afsnit omkring udviklingssamarbejdet, fordi man ikke kommer udenom, at blikket i disse år, ikke mindst fra EU's side, af naturlige grunde i høj grad rettes mod de central- og østeuropæiske lande, fordi de er på vej ind i fællesskabet. Men vi synes, det er overordentlig vigtigt, at vi ikke glemmer de fattigste i denne verden, at vi ikke glemmer udviklingssamarbejdet, udviklingslandene, og at man heller ikke gør det i EU-fællesskabet som sådan.

Derfor er det vigtigt, at vi også presser på over for formandskabet, for at man sætter sig i selen for at nå nogle resultater på det område.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Det var blot en kommentar til hr. Jann Sjursen, der fik det til at fremstå, som om der er en modsætning i det at støtte import af højtuddannet arbejdskraft og så det at føre en aktiv ulandsbi-stand, som Danmark jo gør i dag, hvor vi yder en meget flot indsats, som vi jo i CD fuldt og helt står bag.

Det er absolut ikke tilfældet, at der er den modsætning. Tværtimod er der jo faktisk gode eksempler på, fremhæver udviklingslandene selv, at de mennesker, der så kommer til den vestlige verden, får et spændende job osv., de får et netværk, de får mulighed for at tjene penge, som de kan sende hjem til familien, og som gør, at de kan sende deres børn i skole osv. Mange af de mennesker vender jo rent faktisk også på et tidspunkt tilbage til deres hjemland, hvor de starter virksomhed op, og på den måde kan være en gevinst for deres hjemland.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Det er da klart, at der også kan komme disse positive ting ud af det, som fru Susanne Clemensen her peger på. Tingene er jo sjældent helt sorte eller hvide, og det kan godt være, at jeg fik malet dem lige lovlige sorte i mit indlæg. Men tilbage står stadig væk, at vi fra Kristeligt Folkepartis side finder, at man alligevel er med til at trække velkvalificeret arbejdskraft væk fra nogle lande, som selv har brug for den i forhold til dér at skabe et bæredygtigt erhvervsliv.

Dertil kommer så også – og det er så en anden diskussion, som måske ligger uden for denne her debats rammer – at vi mener, at vi rent faktisk burde sikre os, at vi uddanner den arbejdskraft, vi rent faktisk skal have til rådighed i Danmark til at varetage de funktioner, som vi har brug for.

Endelig kan man diskutere for nogle af de sektors vedkommende, hvor man diskuterer behovet for en eventuel greencard-ordning – det gælder bl.a. på IT-området – om behovet reelt er der. Der er jo også nogle af arbejdsgiverne, der rent faktisk på det seneste i debatten har sat spørgsmålstegn ved, om der er det behov, som bl.a. CD påberåber sig at der er i forhold til en greencard-ordning.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Blot for god ordens skyld vil jeg sige, så der ikke er nogen misforståelse efter denne her debat, at vi naturligvis i CD mener, at det også er utrolig vigtigt at fokusere på, at de ledige bliver efteruddannet og opkvalificeret, så de netop kan gå ind og varetage denne her type job, men det er bare langt fra tilstrækkeligt, og der er import af højtuddannet udenlandsk arbejdskraft én ud af flere løsningsmodeller.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Ja, så kom vi så langt!

Jeg var på sin vis glad for, at alle ordførerne for vore partier nævnte udvidelsen i deres indlæg. Nogle nævnte det måske ikke som det første, men jeg synes på en måde, det er vigtigt, at uanset hvor man står, er der dog ikke partier her i Folketinget, der direkte afsværger sig udvidelsen. Det har jeg ikke hørt. Det synes jeg er godt.

Man kunne måske nok ønske nogle indlæg, hvor hjertet bankede lidt stærkere for udvidelsen. Men lad os nu holde os ved jorden, det tjener os jo et eller andet sted bedst. Jeg synes, det

er vigtigt, at jeg startede med at konkludere, at der er en meget, meget bred samling om, at den væsentligste opgave i de her år for det europæiske samarbejde i virkeligheden er EU's udvidelse.

Og hvis der så er sådan en bred samling om det, så mener jeg faktisk også, at vi har rimelig gode chancer for gennem vores dialog, vores informationsarbejde, vores måde at fungere på i vores demokrati at holde sammen med befolkningen om det perspektiv.

Man kan jo tale om det på mange forskellige måder. Man kan f.eks. sige, at EU's udvidelse er en win-win-situation. Det er altså ikke, som jeg sommetider hører et enkelt parti eller to sige, sådan, at det koster en hel masse for Danmark. Det koster ikke for Danmark. Vi skal såmænd ikke så mange år frem, før både Danmark og andre af de nuværende medlemslande vil have stort også økonomisk og beskæftigelsesmæssigt udbytte af EU's udvidelse.

Man kan også anlægge en anden vinkel, som måske, når alt kommer til alt, er langt mere fundamental. Det handler simpelt hen om en historisk pligt til at drage ved lære af de erfaringer, vi har, og de chancer, vi har foran os.

Jeg mener, hvis vores generation af politikere og landene ikke skulle tage konsekvensen af de mange krige, der har været i Europa, den kolde krig, der nu ikke er der længere, og de muligheder, der er for at stifte varig fred i Europa med medlemskab for de nye lande af EU, hvem skulle så?

Heldigvis ser de fleste, at det må være sådan. Det er den anden vinkel, man kunne og bør anlægge.

Den tredje vinkel handler om, at Europa netop i kraft af, at vi en skønne dag bliver 27, jo bliver en fantastisk region i verden. Hvis man ser en europæisk region for sig fra Atlanterhavet til, ja, næsten til Uralbjergene i et effektivt men også et harmonisk samarbejde, vil der jo ud af det stråle en lang række andre effekter til de bagvedliggende SNG-lande mod øst, i forhold til det fattige kontinent mod syd i Afrika og i forhold til USA, Canada – det globale arbejde.

Der er ikke tvivl om, at jo bedre vi bliver til at samarbejde, jo mere harmonisk vi samarbejder i Europa, jo bedre bliver vi også til at sætte et menneskeligt præg på den globale økonomi.

Venstre bekræftede Venstres opfattelse – fru Charlotte Antonsens opfattelse – af udvidelsens vigtighed.

Jeg var lidt ked af det dér »øv-bøv, I er dumme, fordi I er socialdemokrater«, der også prægede fru Charlotte Antonsens indlæg. Det er jo ikke noget, jeg uden videre er enig i. Jeg forstod, at fru Charlotte Antonsen mente, at der var for mange socialdemokrater. Fru Charlotte Antonsen må ikke forlange, at jeg er enig i det synspunkt. Det er jeg faktisk ikke. Jeg synes, det er en god ting. Og der er da heller ikke tvivl om, at takket være de mange socialdemokratiske ledede regeringer i Europa er beskæftigelsen kommet på dagsordenen.

Jeg husker jo fru Charlotte Antonsens formands forgænger, som mente, at beskæftigelsen og miljøet var en helt privat dagsorden for Danmark, da vi i sin tid forhandlede Amsterdamtraktaten. Vi har gjort store fremskridt her, og det er vigtigt at holde dagsordenen.

Jeg må bare i al stilfærdighed sige, at regeringens IT-initiativer og visioner rækker meget, meget langt. Jeg står her med en meget tæt beskrevet liste – ja, den kan næsten ikke ses, fordi den er så tæt beskrevet – over alle de IT-initiativer, regeringen har taget.

Jeg må også rette den misforståelse, at regeringen har taget pc-ordningen ud af menneskers hænder i Danmark, det er faktisk ikke korrekt. Arbejdsgiverne kan fortsat stille en computer til rådighed for medarbejderne, som medarbejderne kan bruge i deres hjem uden at blive beskattet deraf. Det, der derimod er sket, er en ændring af ordningen, således at den lever op til de intentioner, den havde i 1997.

Så de gode socialdemokrater i Europa er der rigtig mange af, og de bliver flere og flere, og de sætter en dagsorden, der er umådelig spændende.

Til Det Konservative Folkeparti vil jeg gerne sige, at Det Konservative Folkepartis fru Lene Espersens optagethed af behovet for landbrugsreformer deler vi i regeringen, det er vi indstillet på at arbejde meget intenst med. Det er der et enormt stort behov for, som vi også har set i debatten i Bruxelles i de seneste dage.

Så vil jeg gerne takke SF for de meget klare meldinger fra SF's side om udvidelsen. Jeg synes, fru Anne Baastrups indlæg var principielt, var holdningspræget, var visionært og hele tiden kredsende om, hvordan den udvidelsesproces nu kan nyde fremme og komme på plads. Jeg er enig, og jeg synes, det er befriende at høre et sådant indlæg.

Til fru Susanne Clemensen: Jeg hæftede mig i det indlæg ved, at der blev argumenteret for så

korte overgangsperioder som muligt i forbindelse med udvidelsen. Jeg vil sige, at det vil jeg også gerne nikke til, men jeg mener på den anden side også, vi skal prøve at tilgodese de ansøgerlande, der efter deres egen opfattelse simpelt hen har brug for en længere overgangsperiode for at kunne klare tilpasningen til den trods alt barske konkurrence i det indre marked, så vi også har den balance i os, når det gælder udvidelsesprocessen, som jeg ved fru Susanne Clemensen og hendes parti er en stor og engageret fortaler for.

Må jeg så til Enhedslisten sige, at jeg tror, hr. Keld Albrechtsen har fejllæst det svenske formandskabs program. Det, der lyser ud af det svenske formandskabs program, er jo også en dyb optagethed af globaliseringen og af at finde et menneskeligt ansigt og en menneskelig ramme omkring globaliseringens økonomiske kræfter. Her kunne vi gøre meget. Jeg kan sige til hr. Keld Albrechtsen: Velkommen på scenen, lad os gå i gang med at sætte vores præg.

Til Kristeligt Folkeparti vil jeg sige tak for engagementet i udvidelsesprocessen, men også når det gælder kvindespørgsmål og ligestillings-spørgsmål, som det blev nævnt af hr. Jann Sjørnsen. Jeg mener faktisk, at vi netop i Østersøregionen har særlige muligheder for at gøre nye fremskridt i det arbejde, og jeg er glad for, at det blev understreget her.

Når jeg tænker på, hvad vi oplever i de her måneder og år af afskyelig menneskehandel, af fuldstændig uacceptabel import af kvindelig arbejdskraft, eller prostitueret arbejdskraft om man vil, så er der virkelig meget at gøre her gennem et effektivt EU-samarbejde og også gennem et effektivt Østersø-samarbejde til gavn for en menneskelig og ordentlig behandling af hinanden.

Så vil jeg i øvrigt sige tak for kloge indlæg såvel fra Socialdemokratiet, hr. Claus Larsen-Jensen havde et virkelig visionært indlæg, som fra Det Radikale Venstre, der tilsvarende satte punktum for en meget, meget flot debat.

Dansk Folkepartis indlæg? Ja, der er jo ikke så meget nyt i det, men det lille træk synes jeg tæller på plussiden, at man ikke direkte sagde nej til udvidelsen. Tak for det.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg vil lige bede om, at der bliver en lille smule mere sådan dæmpet samtale. Der er tre korte bemærkninger. Hr. Keld Albrechtsen, fru Charlotte Antonsen og hr. Kristian Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Statsministeren mente, jeg havde fejllæst det svenske formandskabs program med hensyn til spørgsmålet om globalisering, privatisering osv. Jeg vil bare sige, at jeg altså har læst det på samme måde, som bl.a. fru Charlotte Antonsen gjorde rede for, så der er altså flere, der har læst det på samme måde som jeg.

Så vil jeg blot sige, at en af årsagerne til, at Enhedslisten stemmer imod det forslag, som bl.a. statsministeren står bag, er faktisk, at vi er nået til den konklusion i Enhedslisten, at en gennemførelse af EU's udvidelse på det grundlag, der ligger nu, er uforsvarlig. Det er ganske enkelt et uforsvarligt projekt, og derfor bliver vi nødt til at stemme imod det.

Det vil være til stor skade for masser af millioner af mennesker i Østeuropa, hvis man på én gang gennemfører den omfattende privatisering af alt lige fra jernbaner til tjenesteydelser og alt muligt, som man er i gang med i EU, og som de bliver tvunget ind under. Det vil skabe massearbejdsløshed, stort set en nedlæggelse af landbruget i Polen osv., og uden at man har tilvejebragt det økonomiske grundlag for udvidelsen.

Jeg bliver desværre nødt til at sige til statsministeren, at udvidelsesplanerne ikke hænger sammen, men bare vil skabe en ny deling af Europa og en ny ydre Schengengrænse med pigtrådshegn osv., hvor en række lande vil blive lukket ude på den anden side af pigtrådshegnet. Projektet hænger ikke sammen, desværre må man sige. Det var måske godt nok tænkt, men det hænger ikke sammen, og derfor er vi nødsaget til at stemme imod.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Statsministeren har ikke en så god hukommelse, når statsministeren mener, at det er de socialdemokrater, der sidder i dag, der har sat beskæftigelsen på dagsordenen.

Må jeg minde statsministeren om de væsentlige beskæftigelsesinitiativer, der er kommet i EU igennem årene, først og fremmest det indre marked og naturligvis også den fælles mønt.

Det er da rigtigt, at der har været nogle franske tanker i perioder, hvor man f.eks. har ønsket en specifik sektorstøtte, som vi som liberale naturligvis har taget afstand fra, men det, der har været det grundlæggende beskæftigelsesmæssige initiativ i EU, nemlig den frie handel, den frie

konkurrence, afskaffelsen af statsstøtten, har altid haft varm liberal opbakning.

Statsministeren er ked af, at jeg nævner denne uheldige sag med IT-initiativet, det eneste konkrete IT-initiativ, vi har set i år, nemlig at der ved årsskiftet blev afskaffet den ordning, der faktisk fungerer, hvorefter lønmodtagerne kan trække pc-ordninger fra i skat. Det er beklageligt, og det får alle de andre IT-initiativer til at klinge hult.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det er lidt forunderligt, at statsministeren kommer med en besvarelse uden overhovedet at komme nærmere ind på det åbenheds-spørgsmål, der har præget en meget stor del af debatten her i eftermiddag, og gudskelov for dét.

Jeg omtalte tidligere, at svenskerne har meget store kvaler med et forslag fra Kommissionen, der ikke giver den tilstrækkelige åbenhed i forhold til EU-dokumenter. Jeg foreslog, at der ikke efter dagens debat skulle herske nogen som helst tvivl om, at Danmark er et af de lande, der aktivt støtter svenskernes bestræbelse på at etablere maksimal åbenhed, men ikke ét ord fra statsministeren om den debat og det forslag til vedtagelse, der ligger herom. Det synes jeg simpelt hen var pauvert.

I forhold til udvidelsen skal jeg blot sige til statsministeren, at det er fuldstændig rigtigt, når statsministeren kan høre en meget mere skeptisk tone om udvidelsen fra Dansk Folkeparti, end han har hørt tidligere, og det er jo, fordi vi endnu en gang her får bekræftet, at hele omkostningsspørgsmålet for de nuværende medlemslande slet ikke bliver belyst. Man går slet ikke i detaljer med det, og vi andre kan vente, til udvidelsesforhandlingerne er afsluttet, og først da se, hvilke overgangsordninger der kommer på bordet, før vi kan begynde at lave vores egne beregninger.

Det er regeringen, og det er forhandlerne, der sidder med nøglen til at vurdere omkostninger-

ne, men man vil overhovedet ikke gå ind i en seriøs drøftelse af det spørgsmål, og det gør os i stigende grad skeptiske over for det projekt. Det har jeg også givet udtryk for her, og jeg er selvfølgelig glad for, at statsministeren har noteret sig det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 58 af Claus Larsen-Jensen (S), Charlotte Antonsen (V), Lene Espersen (KF), Anne Baastrup (SF), Susanne Clemensen (CD), Elisabeth Arnold (RV) og Jann Sjørnsen (KRF) vedtoges med 84 stemmer (S, V, KF, SF, CD, RV og KRF) mod 11 (DF, EL, Kim Behnke (UP) og Thorkild B. Fransgaard (UP)); 1 (Frank Dahlgaard (UP)) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 59 af Keld Albrechtsen (EL).

Forslag til vedtagelse nr. V 60 af Kristian Thulesen Dahl (DF)

Hermed sluttede forespørgslen.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 28. februar 2001, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.54